

Død

Døden er i reglen ikke det mest oplivende, vi kan have med at gøre. Der er udtryk, der minder os om det såsom "Død og pine". I reglen er det ikke det emne, vi har det bedst med. Associationerne er ikke altid dragende.

Og dog er det en central del af det liv, vi kender. Hvis man har øje for det, kan man se, at det er et gennemgående tema i kulturen. Ikke bare til allehelgen, halloween og hos Shakespeare, men helt generelt. Død og pine er alle steder – eller mange steder.

Men af og til er det, som om det vendes

rundt og i stedet for død og pine, løber vi ind i død og glæde. Ikke som noget umiddelbart, oplagt og naturligt, men alligevel uomgængeligt.

For eksempel har vi udbrudt i Bibelen: "for mig er livet Kristus, og døden en vinding" (Fil 1,21). Her er der død og glæde. Glæden lader sig ikke kyse.

Selvom døden som adskillelse også bærer sorg i sig, så er glæden ikke til at slippe af med. Glæden er gennemgribende, allestedsnærværende. Den er der til sidst.

Jakob Valdemar Olsen

» Som ung sønderjyde i Herning følte jeg mig som en hund i et spil kegler, men så gik jeg ind i juniorarbejdet og oplevede, at missionshuset blev "mit"

Martin Jøfsen
side 3

» Når du ser et levende uldtæppe, så husk, at bag sløret er der en kvinde, som Jesus elsker, og som har brug for at høre om ham

Helga Høyland
side 5

» Det var en stor opmuntring for mig at være til LM's landsmøde, hvor jeg oplevede, at nogle af de tanker om mere samhørighed mellem generationerne, som vi har i LMU, blev hørt

Magnus Haahr Nielsen
side 15

Muslimer "kender" Jesus

50 LM'ere fra hele Danmark fik og gav inspiration og opmuntring til det tværkulturelle arbejde

AF KAJA LAUTERBACH

Jesus er ikke ukendt for muslimer. Faktisk er han nævnt flere gange i Koranen end Muhammed.

Det fortalte det norske missionærpar Helga og Arnfinn Høyland ved en inspirationsdag for medarbejdere i LM's tværkulturelle arbejde lørdag den 26. oktober.

"Der er mange tilknytningspunkter, men de kender ikke Jesus som Gud og frelser – og uden det går det fortabt. Derfor er mission blandt muslimer vigtig," sagde han.

Omkring 50 LM'ere deltog hele dagen i undervisning og med gensidig inspiration fra mange forskellige aktiviteter rundt i landet.

Læs mere side 5.

FOTO: KAJA LAUTERBACH

Slip bibelglæden løs i 2014

Der er hjælp at hente – og store muligheder – i at læse Bibelen sammen med andre

AF BIRGER REUSS SCHMIDT

2014 skal gerne blive et bibelglædens år i Lutherisk Mission. Det besluttede generalforsamlingen på sit møde i sidste uge i Hillerød.

Det var landsformand Jens Peter Rejtkjær, der på vegne af Landsstyrelsen bragte forslaget om "Bibelglæde 2014" frem i sin forrådsberetning.

"Ideen er født på sekretariatet i Hillerød og lægger sig i slipstrømmen på Bibelselskabets 200 års jubi-

læum næste år," sagde han.

Store muligheder for evangelisering

Landsleder Lars B. Larsen præsenterede ideen lidt bredere for generalforsamlingens 33 stemmeberettede deltagere – og knap 20 medarbejdere og gæster.

Mange forbinder bibellæsning med dårlig samvittighed, fordi deres individuelle læsning ikke fungerer. Bibelglæde 2014 vil åbne nye døre for den fælles bibellæsning.

"Vi vil gerne formidle glæden ved at læse i Bibelen og

især mulighederne ved at læse den sammen med andre. Vi tror, at det vil kunne hjælpe mange, og så er der også store muligheder for evangelisering," fremhævede Lars B. Larsen.

Bibelglæde 2014 bliver lanceret til nytår i Tro & Mission og på hjemmesiden

www.bibelglæde.dk.

Mange ideer til inspiration

Fokusområdet Bibelglæde 2014 indeholder tre hovedelementer, som skal være til inspiration:

En Markus-pakke, et forslag til at holde en regional

"Bibelglædens dag" og et idekatalog med forslag til en lang række initiativer.

Markus-pakken henvender sig især til kredse og frimenigheder med blandt andet et tilbud om en aften med recitation af hele Markusevangeliet og særtryk af Markusevangeliet.

Bibelglædens dag er tænkt som en festdag sidst i 2014 for hele LM-familien i de enkelte afdelinger.

Idekataloget består af en række forslag til fælles bibellæsning i kredsen, i bibelstudiegruppen eller med en bibelmakker.

Johnny Lindgreen; Nu er vi efter gavebudgettet for 2013

Ny fritidsprædikant i Nordsjælland

Nordsjællands afdeling har kaldet Peter Karlskov-Mortensen som prædikant. Peter Karlskov-Mortensen er uddannet dyrlæge og virker som lektor ved Københavns Universitet. Han er 40 år, bor i Hillerød, gift med Karina og har fire børn.

På afdelingens generalforsamling

den 22. oktober 2013 blev han indviet til tjenesten med skriftlæsning og bøn.

Afdelingsformand Svend Bernhard udtrykker glæde over at kunne byde den nye prædikant velkommen blandt afdelingens prædikanter.

Selv siger Peter Karlskov-Mortensen om, hvad en god prædiken er:

"Det er lidt ligesom med foder til køer. Koen har et specielt fordøjelsessystem med fire maver og samtidig et meget stort energibehov. For at både koen og maverne skal fungere optimalt, er det meget vigtigt, at koens foder har en passende tyggetid. Sådan er det også med det ord, vi deler ved vores samlinger. Der skal være en god tyggetid. Der skal være noget, man kan tage med sig hjem og gå og tygge på og suges næring af og leve af i de hverdage, der udgør størsteparten af ens liv." kl

Vi vil gøre arbejdet færdigt – vil du?

AF JOHNNY LINDGREEN
RESURSECHEF

Vi har tidligere på året udsendt folderen *Vi vil gøre arbejdet færdigt*, som fokuserer på den konkrete missionsopgave, vi er i gang med, og som vi ønsker at gøre færdig.

Folderen minder også om, at vi er afhængige af, at der er nogle, der vil støtte LM's arbejde. Det er fortsat meget aktuelt!

I sommer var vi flot med, når det gælder gaveindtæg-

ter. Men de seneste måneder har været mindre gode i forhold til tidligere år.

Og nu er vi ikke bare efter gavebudgettet, men også under det beløb, vi havde fået ind i 2012 på samme tidspunkt.

Vi har per 31. oktober modtaget cirka 9,6 millioner kroner i gaveindtægter. Tak for det!

Det er mange penge, men ikke nok til at dække det igangværende arbejde.

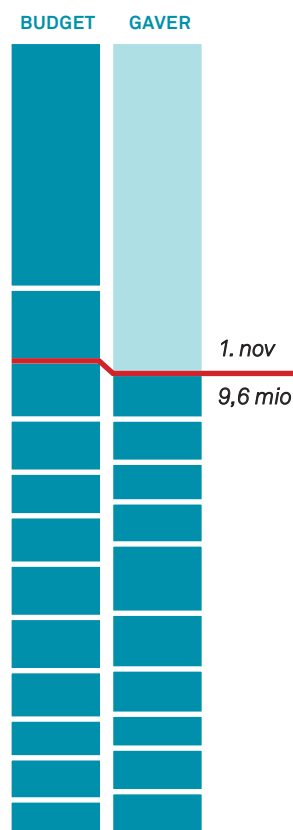
Vi har med andre ord brug for en god gave de sidste to måneder for at komme fornuftigt ud af 2013.

Et er at holde et gavebudget – mere vigtigt er det at den gode økonomiske opretning, LM har været gennem de seneste år, ikke tabes.

Med det igangværende arbejde har vi brug for, at der indkommer 6,9 millioner kroner i gaver de sidste to måneder svarende til gavebudgettet. Meget – men ikke umuligt. Send dit bidrag nu til konto 2230-0726496390.

Du kan også få tilsendt dit helt personlige indbetalingskort ved at kontakte resurseteamet på tlf: 48 20 76 61.

Søjlen til venstre viser den budgetterede gaveindtægt måned for måned. Søjlen til højre viser de faktiske gaver. Gavebehovet i 2013 er på 16,5 million kroner.

Budget fastlagt på Generalforsamling

LM's budget for 2014 blev fastlagt på Generalforsamlingen forrige weekend i Hillerød. Det samlede budget lyder på 24,3 millioner kroner, hvilket er en lille stigning på 2,5 procent i forhold til indeværende år. Gavebudgettet er på 16,5 millioner kroner, hvilket er uændret i forhold til 2013. I 2012 blev der indsamlet 16,1 millioner kroner.

Genbrugsbutikkerne budgetterer med et overskud på 2,5 millioner kroner, og der regnes med arveindtægter på en million kroner.

Resursechef Johnny Lindgreen kunne fortælle generalforsamlingen, at man fremover vil operere med både et ordnært driftsbudget og et projektbudget. Formålet er at tage højde for usikkerheden om arvebeløbene, som kan svinge meget fra år til år.

Der vil således kun blive medtaget arveindtægter i det kommende års budget i det omfang, man har kendskab til, at der er arvebeløb undervejs, og eventuelt større arvebeløb vil blive medtaget i et særligt projektbudget.

"På den måde kan vi bedre styre store arvebeløb, og vi får et mere ensartet driftsbudget," oplyste Johnny Lindgreen.

På nuværende tidspunkt er der kendskab til arvebeløb i 2014 på 2,4 millioner kroner. Heraf indgår den ene million i driftsbudgettet, og de resterende 1,4 million kroner i projektbudgettet.

Det aktuelle projektbudget i perioden 2014-2016 er på 2,4 mio kroner og anvendes til ansættelsen af missionskonsulent Reidar Puggaard Poulsen til blandt andet arbejde blandt tyrkere i Danmark, af en studentersekretær i Cambodja og til byggeri i Mara.

essens;

Comeback til gammelt udtryk

AF JENS OLE CHRISTENSEN
GENERALSEKRETÆR I LM
JOC@DLM.DK

Luthersk Missions fulde navn er: *Luthersk Missionsforening til evangeliets fremme*.

De sidste tre ord – "til evangeliets fremme" – blev i generationer brugt som et banner for det, LM vil. De senere år er udtrykket gledet noget i baggrunden med den begrundelse, at det er tungt og ikke særlig let at forstå i nutiden.

Et argument, jeg har forståelse for!

Nu valgte generalforsamlingen alligevel at give come-

back til det udtryk i udtalelsen, hvor der står: "I denne femårs periode udfordrer Generalforsamlingen LM'ere til at fokusere kræfterne på evangeliets fremme i stedet for på strukturer."

Et sådant udtryk er ikke guddommelig åbenbaring, men menneskers forsøg på at udtrykke en bibelsk virkelighed. Det kan naturligvis skiftes ud med andre og mere forståelige ord.

Men når det handler om gamle udtryk – både dem, der bliver uforståelige, og dem, der udvikler sig til floskler – kan man firkantet sagt vælge to strategier: Man kan udskifte dem med nye, eller man kan forsøge at generobre forståelsen og varmen i de gamle.

Generalforsamlingen lagde sig i dette tilfælde på den

sidste linje.

Og her er det værd at bemærke, at der er en dobbelthed i udtrykket "... til evangeliets fremme", som er vanskelig at få frem i diverse forslag til alternativer.

Den ene pointe er, at LM er sat i verden, for at evangeliet skal nå til mennesker, som ikke har hørt det. Derfor driver vi international mission, og derfor tilrettelægger vi vores internationale arbejde med blikket rettet mod de mindst nåede: Mest mission, hvor der er færrest kristne.

Og her rejser vores internationale arbejde en udfordring til arbejdet i Danmark. Nemlig spørgsmålet om, hvad vi gør ved de egne, hvor der er få kristne og de socialgrupper, som næsten ingen kristne miljøer rigtig har fat i.

Men den anden pointe

i udtrykket "til evangeliets fremme" handler om evangeliets vækst i kristne mennesker liv: Bort fra gørdet-selv-kristendommen og over til Jesus-har-gjort-det-troen.

Mange af os begynder troslivet med et stærkt fokus på, at vi sagde ja til Jesus. Det oplever vi som forskellen på os og andre: Nu vil vi tro på ham og følge ham.

Og det er ligesom en forfølselse en god begyndelse. Men når troslivets storme kommer, og vi opdager, at vi ikke blev forhenværende syndere af at sige "ja" til Jesus, bliver der brug for noget mere holdbart. Nemlig, at vi kan hvile i noget uden for os selv. Det han gjorde.

Væksten i tillid til det er "evangeliets fremme" i vores egne liv.

tro & mission

Udgiver
Luthersk Mission
Industrivænget 40, 3400 Hillerød
T 48 20 76 60, E dlm@dml.dk
W www.dlm.dk
Ekspedition: Man-tor 9-16, fre 9-15. Gaver til missionsarbejdet sendes til konto 2230-0726496390.

Tryk Skive Folkeblad
Oplag 3.600. ISSN 1601-975X

Redaktion
T 48 20 76 80
E tm@dml.dk
Birger Reuss Schmidt, ansv. red. direkte tlf. 48 20 76 83
Kaja Lauterbach, journalist/red.sek.
Ditte Olsen, webredaktør
Ole Solgaard, journalist

Bibeltitater er fra den autoriserede oversættelse, © Det Danske Bibelselskab 1992

Artikler i Tro & Mission kan også anvendes på LM's hjemmesider

Pris
Danmark: 390 kr. pr. år.
Unge under 30 år: 190 kr.
Udlandet (herunder Færøerne og Grønland): 490 kr. pr. år.
Alle beløb + 30 kr. i gebyr, hvis man ikke er tilmeldt betalingservice.

Abonnement
Luthersk Mission
T 48 20 76 60, E dlm@dml.dk
PBSnr.: 01793985, Deb.grp.: 00002
Abonnementet løber, til det bliver opsagt. Ved adresseændring bedes oplyst både gammel og ny adresse.

Annoncer
Grundpris
Kr. 9,25 pr. spaltecentimeter
Småannoncer kun for private. 125 kroner for de første 25 ord (inkl. overskrift). Derefter 6,50 kroner pr. ord – max. 50 ord.

Deadline
Stof til næste nummer skal være redaktionen i hænde senest tirsdag den 12. november 2013.

Fritidsjournalister
Bornholm

Helmer Olsen
T 23 44 59 73
E helmer.olsen@hotmail.com
København
Kim Jørgensen
T 33 21 23 95
E kimskj@mail.dk
Christina Holmegaard Pedersen
T 59 27 40 02,
E cnilima@hotmail.com
Lolland-Falster
Jan Nielsen
T 54 85 44 96
E lrn_jan@mail.dk

Sønderjylland-Fyn
Ulla Jacobsen
T 61 67 21 49
E ullajacobsen@live.dk
Vestjylland
Gunnar Riis Jensen
T 97 12 74 62,
E gunnar@riis.mail.dk
Karin Mørk Nielsen
T 75 24 30 40,
E tiko@dlgtele.dk
Østjylland
Gitte Haahr-Andersen
T 86 17 73 03
E gitte.haahr@gmail.com

Generalforsamlingen; Vi ønsker en generel støtte til menighedssudvikling i LM

Forny et fokus på mission

Generalforsamlingen slutter op om udtalelse fra Landsstyrelsen

AF BIRGER REUSS SCHMIDT

Det såkaldt tredje spor i strukturdebatten i LM blev et blindspor.

På generalforsamlingen den 25.-26. oktober blev det slået fast, at der ikke er behov for et supplement til de to aktuelle spor i LM, nemlig folkekirkesporet og frimenighedssporet.

"Der er i den nuværende organisatoriske struktur i LM god plads til de menighedsdannelser, der aktuelt er behov for," hedder det i udtalelsen *Forny et fokus på mission*, som blev vedtaget på generalforsamlingen.

Dermed fulgte generalforsamlingen anbefalingen fra Rådsmødet sidst i august og pålægger sig selv en pause på fem år i denne debat, medmindre "der sker uforudsete ting."

Frimenighed blev til menighed

Landsstyrelsen fik således vedtaget den udtalelse, som var udgangspunktet for drøftelsen, og som gengivet i sin helhed i *Tro & Mission* den 11. oktober. Men den blev dog ændret på nogle punkter.

Først og fremmest blev LS' ønske om at øge støtten til frimenighedsudviklingen i LM gennem ansættelsen af en frimenighedskonsulent på fuld tid bredt ud til en

Generalforsamlingen genoplivde den gamle formulering "til evangeliets fremme".

mere generel støtte til menighedsudviklingen i LM.

Afdelingsformand Svend Bernhard fra Nordsjælland var en af dem, der undrede sig over, at der var lagt op til at skrue op for støtten til lige netop frimenighederne, når der sidste år blev skåret ned i antallet af ansatte forkyndere på landsplan. Det blev så også justeret.

Mere fokus på den åndelige arv
Knud W. Skov fra Vestjyllands afdeling og Søren

Stidsen fra Østjylland havde udarbejdet et alternativ til Landsstyrelsens oplæg. Det indeholdt dels nogle skarpe formuleringer i forhold til den folkekirkelige udvikling, og dels et ønske om et mere tydeligt fokus på LM's åndelige arv.

"Alle andre end Jehovas Vidner kan skrive under på ønsket om Jesuscentreret og bibeltro forkyndelse," sagde Søren Stidsen.

Det sidste punkt var der forståelse for i generalforsamlingen, og derfor blev

der tilføjet et ønske om bevidsthed på den rosenianske arv, og ordet "mission" blev suppleret med ordet "evangeliets fremme".

Derimod var der ikke flertal for en mere folkekirkelig tone i udtalelsen.

"Det var jo netop Rådsmødet ønske, at udtalelsen ikke skulle være skarp på dette punkt," sagde LM's næstformand, Henrik P. Jensen.

Udtalelsen i sin helhed kan læses på www.dlm.dk.

FOTO: MAGNUS HAAHR NIELSEN

Fusion blev godkendt

Fusionen mellem LMU og LM Kids til LM's Børne og Ungdomsarbejde (LMBU) blev godkendt af LM's generalforsamling. Hermed er den juridiske proces for fusionen afsluttet.

Det skete dog ikke uden betænkeligheder fra nogle af generalforsamlingens deltagere.

"Det er ikke fusionen, der er problemet, men løsrivningen af børnearbejdet fra LM's arbejde. Børnearbejdet hører hjemme i menigheden," sagde Preben Haahr fra Vestjylland.

Han gav dog også udtryk for, at han anerkender fusionen fuldt ud.

"Nu skal vi se fremad. Det handler jo om, at vores børn og unge skal møde Jesus til frelse," sagde han.

LMBU-formand Magnus Haahr Nielsen udtrykte ønsket om tætte relationer mellem børne- og voksenarbejdet i LM.

"Kursen sikres ikke af de formelle strukturer, men af gode relationer. Jeg vil appellere til, at de lokale bestyrelser tager ansvar for børnearbejdet," sagde han.

brs

Forbøn for syv medarbejdere

På generalforsamlingen i Hillerød blev syv medarbejdere, som er blevet ansat i LM i det sidste år, præsenteret og indviet til tjenesten med en forbønshandling.

De syv medarbejdere var fusionsleder Lars Larsen, junior-teenkonsulent Maria Legart, ungdomskonsulent Morten Vibert, ungdomskonsulent Nikolai Kaarsholm, ungdomskonsulent Per Westh Jensen, missionskonsulent Kristine Bodilsen og økonomimedarbejder Torben Baggesgaard.

Enkelte af de syv havde ikke mulighed for at være fysisk tilstede – blandt andet fordi de var på arbejde!

brs

Evangeliet binder os sammen

Fokus på Jesus i stedet for på formerne skaber større rummelighed

Vores fokus skal være på Jesus og den missionsopgave, han har givet os – og ikke på organisationen LM.

Det var et gennemgående tema i en temadrøftelse på generalforsamlingen i sidste weekend om sammenhængskraften i LM.

Til evangeliets fremme
Afdelingsformand Martin Jepsen, Sønderjylland, og højskoleforstander Henrik Nymann Eriksen lagde for med hver sit oplæg. Og de

tog begge udgangspunkt i deres egne historier.

"Både pionerånden og troskaben mod landsbevægelserne er vigende i dag. Vi har behov for at få et fælles ejerskab til en vision," sagde Henrik Nymann Eriksen og fortalte, hvordan han som ung IM'er oplevede den frigørende forkyndelse i LM som attraktiv.

"Vi skal have fokus på Jesu person. Det binder sammen at høre et befriende budskab, men vi kan

ikke bare gentage evangeliet med de gamle formuleringer. Klichéer gør os døve. Forkyndelsen skal være både tekstnær og livsnær," sagde han.

Han foreslog konkret at genoplive formuleringen "til evangeliets fremme", som fortsat formelt er en del af LM's navn, men som ikke bruges mere.

Der skal kæmpes
Martin Jepsen fortalte om sin tid som ung sønderjyde i

Herning.

"Jeg følte mig som en hund i et spil kegler, men så gik jeg ind i juniorarbejdet og oplevede, at missionshuset blev 'mit'," fortalte han.

Afdelingsformanden understregede, at LM's kerneværdier hverken kommer af sig selv eller består af sig selv.

"Dem skal der kæmpes for i hver generation. Her har de landsansatte prædikanter haft en vigtig funktion, som evangeliets budbringere.

Det er et tab, at vi har så få af dem i dag," sagde han.

Martin Jepsen advarede også mod indforstået mødeledelse, en ensidig musikstil og "præstekirken".

Jordnær forkyndelse

Der var generelt stor enighed om, at det er forkyndelsens indhold, der skal binde LM sammen, og fra flere sider efterlyste man flere rejseprædikanter.

Afdelingsformand Kim Hjeremind, København for-

mulerede sine ønsker til forkyndelsen sådan:

"Man kan ikke bare dreje på en knap. Kristendom er ikke et begreb, men en person, nemlig Jesus. Vi har brug for en jordnær og relevant forkyndelse om ham, og så skal vi generelt acceptere en noget højere kvækvote, end vi er vant til. Hvis vi bliver mere optaget af Jesus end af formerne, så bliver rummeligheden også større," sagde han.

brs

Birger Christensen; Der er store forskelle på LM's frimenigheder, men også stor og respektfuld villighed til at høre på hinanden

Forfædre og afguder

Vil du være med til at hjælpe Mbuga fra Mara?

Mbuga er kristen. Han bor i Mara i Tanzania. Hans far og mor er kristne. Han har 10 søskende, men ikke alle er kristne. Ligesom hans forældres søskende heller ikke alle er det.

Mbuga har et problem. Han hører sammen med sin familie.

Ikke bare kone og børn, forældre og søskende. Men også forældrenes søskende og deres børn og søskende. De bor alle i samme landsby. Det har de gjort i generationer. Og her er det Mbugas onkel, der er høvding. Og medicinmand. Og ikke kristen.

Problemet er, at Mbugas storfamilie ofrer til forfædrene. Det har de gjort i generationer. Og når en i familien dør, blander Mbugas onkel troldomsmedicin i maden.

Som alle skal spise for at ære den afdøde og opnå forfædrenes beskyttelse. For det har man gjort i generationer. Og hvem er Mbuga – at han ikke vil ære sit afdøde familiemedlem?

Mbuga har prøvet at sige fra. Fortælle sin onkel, høvdingen, at når han tror på Jesus, så kan og vil han ikke ofre til forfædrene eller spise troldomsmedicin. Men onkelen svarede bare: "Så er du også død."

Mbugas far frarådede ham at sætte sig op imod høvdingen og familien, for som han siger: "Du bliver bare gjort til syndebuk for alle uheld og sygdomme i familien."

Hvad skal Mbuga gøre? Men Mbuga har svært ved at glemme de ord, missionæren

Gudstjeneste i Mara i det nordlige Tanzania.

sagde i kirken:

"Hold jer fra afgudsdyrkelse! Det, som ofres til afguder og forfædre, ofres egentlig til dæmoner. Og I skal ikke have fællesskab med dæmonerne. I kan ikke have del både i Herrens bord og i dæmoner-

nes bord. Eller skal vi ægge Herren til vræde? Er vi stærkere end han?"

Så hvad skal Mbuga gøre? For at komme fri af frygten for familie og forfædre? For at blive bevaret som kristen? For at oplære sine børn i en

Mbuga er en opdigtet person. Men historien kunne være sand.

Der mangler faktisk præster i Mara stift i Tanzania.

Og på Kiabakari Bibelskole i Mara, hvor evangelister og præster bliver uddannet, mangler der lærere, der kan undervise dem om forholdet til afguder. Så de kan undervise om det i menighederne.

Luthersk Mission kunne gøre mere for tanzaniere som Mbuga. Men det koster penge.

Vil du være med til at gøre tingene færdige i Mara? Så giv en gave til LM. Nu.

Du kan give en gave ved at overføre penge til konto 2230-0726496390. Du kan se flere muligheder på www.dlm.dk/stoet-lm

frelsende tro?

Missionæren var bare på besøg. Og præst har de ikke i landsbyen. En gang imellem kommer en evangelist

FOR OS ER DET
VIGTIGT
AT GØRE
TINGENE
FÆRDIGT

og holder gudstjeneste. Men han taler aldrig som missionæren. Han har jo også familie og forfædre.

do

Menigheder lærte af hinanden

Konference afslørede stor mangfoldighed i frimenigheders vedtægter

AF BIRGER CHRISTENSEN

Der er mange forskellige spidsfindigheder og finurligheder i frimenighedernes mangfoldighed af vedtægter.

Dem underholdt landsdommer Finn Andersen med i en halv time ved LM's frimenighedskonference den 2. november. Knap 50 LM frimenighedsfolk var samlet på Indre Missions Bibelskole i Børkop.

Munterheden var stor, og de fleste konferencedeltagere kørte formentlig hjem med et par tanker omkring de lokale vedtægter. Måske skulle de lige checkes og opdateres.

For eksempel havde en frimenighed en grundlægsparagraf, som – taget for pålydende – fritstiller sine medlemmer totalt i forhold til alle danske love, for eksempel færdselsloven. I en anden menigheds vedtægter betyder absolut flertal ikke absolut flertal. Det havde man bare lavet om og derved sat de normale demokratiske spilleregler ud

Knap 50 LM'ere deltog i frimenighedskonferencen på Børkop Højskole.

af kraft.

"Det var enormt morsomt," sagde Henrik Kristensen fra LM Esbjerg Frimenighed på vej hjem fra Frimenighedskonferencen.

Mange emner blev vendt Mange andre ting blev også vendt. Både i foredrag og workshops. Jan Risbjerg fra Tarm Frimenighed gav en gruppe deltagere udfordringer omkring de unge. Gennem opgaver og livlig debat blev hjemmenes, menighe-

dernes og ledernes ansvar i forhold til unge vendt og drejet.

Et andet sted blev man udfordret til gennemtænke prædikens indhold. Det var frimenighedskonsulent Birger Reuss Schmidt, som underviste i planlægning af det, menigheden skal høre om.

Skal vi følge folkekirkens tekstrækker eller lave temagudstjenester? Eller skal vi bare gennemgå Bibelen fra en ende af, eller skal vi

lade os overraske af prædikantens helt frie valg? Eller kan man blande de forskellige planlægningsmetoder?

Et foredrag af Flemming Hansen fra Aroskirken i Aarhus mindede os om gudstjenesten som kraft- og fornyelsescentret i livet. Stedet hvor Herren tjener sin menighed, for at den kan tjene verden resten af ugen.

Den efterfølgende debat viste også store forskelle i synet på mange af gudstjenestens elementer.

Er gudstjenesten kun for den kristne menighed eller skal der også være plads til ikke-kristne? Må kvinder lede gudstjenesten? Hvad med børn og nadver? Hvor lang skal en prædiken være? Også mange flere ting blev drøftet i stor respekt for alle forskellene.

Forskelle og respekt Dagen afslørede mangfoldigheden på tværs af LM's frimenigheder. Nogle menigheder har mange års

historie allerede. Andre er stadig nye og små. En enkel er nyfødt og kun et par dage gammel.

Nogle frimenigheder skal forholde sig til stenbroen i storbyen, mens andre er plantet i mulden ude på landet. Nogle kan være i en stue, andre skal have en stor mødesal. Nogle har ansat en præst, for andre er det utænkeligt. Nogle har et stort lovsangsband, mens andre må nøjes med meget mindre. Forskellene er store.

Men villigheden til at høre på hinanden var stor og respektfuld. Og lysten til at få nye ideer og inspiration var til stede. Og målet om, at arbejdet på tværs af frimenigheder og kredse skal tjene vores fælles store sag, var der enighed om.

Broder Andreas; For mig står bogstaverne i ordet islam for:
I Sincerely Love All Muslims

Tålmodighed er nødvendig

Flere og flere muslimer bliver kristne – og de får større frimodighed til at vidne for andre fra deres eget folkeslag

AF KAJA LAUTERBACH

Mission blandt muslimer er "en til en"-mission – både i Kenya og Norge. Og det er en stor fordel at kende til muslimernes kultur, og hvordan de tænker.

Det gør Helga og Arnfinn Høyland fra Norge, og lørdag den 26. oktober delte de ud af alle deres erfaringer til knap 50 LM'ere fra hele landet. Det skete ved en tværkulturel inspirationsdag i LM's hus i Esbjerg. Alle deltagere var på en eller anden måde engageret i LM's tværkulturelle arbejde.

Mission og kunst

Helga og Arnfinn Høyland bor i Sandnes ved Stavanger i Norge. Fra 1990-2008 var de missionærer for Norsk Luthersk Misjonssamband (NLM) i Kenya. Her arbejdede de blandt det næsten 100 procent muslimske digo-folk.

Arnfinn Høyland er stadig ansat i NLM til at arbejde blandt muslimer – nu dog på 60 procent i Norge. Halvdelen af tiden rejser han rundt og prædiker og inspirerer til at tage kontakt til muslimerne. Helga Høyland arbejder som regnskabsfører i en virksomhed.

De resterende 40 procent arbejder Arnfinn Høyland som kunstmaler.

"Det er en rigtig god kombination. I det hele taget er interessefællesskab et godt kontaktpunkt alle steder i verden," siger han og fortæller

"Når du ser et levende uldtæppe, så husk, at bag sløret er der en kvinde, som Jesus elsker, og som har brug for at høre om ham" sagde Helga Høyland, mens hun iførte sig muslimsk beklædning.

ler, at han havde en malergruppe i Kenya.

Misforståelser

Helga og Arnfinn Høyland understreger, at mission blandt muslimer tager meget lang tid. Undersøgelser viser, at der i gennemsnit går syv år, før de tager imod evangeliet.

"Vi er menneskefiskere, men hverken med net eller fiskestang. Det er håndfiskeri," siger Helga Høyland.

Mistillid og misforståelser er vigtige grunde til, at det går så langsomt, og de barrierer skal overvindes først.

Muslimerne tror, at alle i Vesten er kristne, men det

eneste vestlige, de kender, er diskoteker og Rambofilm, og de tror så, at det er kristendom.

Modsat tror mange kristne, at alle muslimer er terrorister, og det får dem til at opgive på forhånd.

"Men de skal bare begive sig ud i det. Det kan endda være en fordel at være lidt tilbageholdende af natur, netop fordi det er 'en til en'-mission," siger Arnfinn Høyland.

Gud åbenbarer sig

Den erfarne missionær oplever, at Gud arbejder på helt specielle måder i muslimer. Mange får drømme og syn eller bliver fascineret af perso-

nen Isa i Koranen og begynder at læse i Bibelen for at få mere at vide om ham.

Arnfinn Høylands rolle er at oplære dem, der bliver kristne. Både i troen og til at nå ud med Jesus til deres eget folk.

"Jeg holder personligt bibelstudium med enkeltpersoner, som de selv kan bruge bagefter på deres egne sprog, og de bliver mere og mere frimodige," siger Arnfinn Høyland.

Mange bruger i forvejen chatrum på internettet og sociale medier til at holde kontakt med familie, der bor over hele verden. Flere og flere tager nu lukkede chatrum i brug til bønnefællesskab og bibelstudier.

Helga og Arnfinn Høyland betegner sig selv som menneskefiskere. Men mission blandt muslimer er hverken med net eller fiskestang. Det er håndfiskeri.

Jesus i islam

Koranen fortæller rigtig meget om Jesus. Faktisk er han den person, der omtales femtefleste gange i Koranen. I det hele taget optræder mange af de samme personer i Koranen og i Bibelen, men historierne om dem er forskellige.

Det fortalte Arnfinn Høyland deltagerne i den tværkulturelle inspirationsdag, før han gav et overblik over ligheder og især forskelle.

"To tredjedele af det, Koranen siger om Jesus, handler om hans undfangelse og fødsel. Kort sagt kan man sige, at Bibelen er Jesu lidelseshistorie med en indledning, mens Koranen er Jesu fødselsfortælling med et efter-spil," sagde han.

Ud over det fortæller Koranen, at Jesus gjorde mange undere. Han har på flere punkter en forrang over Muhammed: han var en syndfri – den eneste, der ikke skal bede Allah om tilgivelse, og han lever i dag i Himmelen, mens Muhammed ligger død i Medina.

Jesus fik også en direkte åbenbaring på lige fod med Muhammed, men hans bog – Injil – er gået tabt. Evangelierne, som vi har i Bibelen, opfatter muslimerne som hadith (historie).

"Der er imidlertid også kæmpemæssige forskelle. Det helt centrale – kernen i kristendommen – mangler," sagde Arnfinn Høyland.

"Koranen omtaler ikke Jesus som Gud og frelser, og der er ikke brug for soning i islam. Man kan nemlig frelse sig selv gennem gerninger. Hvis muslimen ikke hører om Jesus som Gud og frelser, går han fortabt."

"Læs Koranen på dansk. Det er en god vej til at blive kendt med islam og muslimsk tankegang. Og til at forstå, hvad det er for en Jesus, muslimerne taler om, når de henviser til Isa," opfordrede Arnfinn Høyland. *kl*

Tværkulturelt arbejde er som en buket blomster

LM's tværkulturelle arbejde i Danmark har mange forskellige arbejdsformer. Det blev beskrevet gennem en række små dryp fra forskellige steder i landet

Tværkulturel konsulent Else Wiwe beskriver det som en farvestrålende buket blomster.

"Men for at de farvestrålende blomster rigtigt kan komme til deres ret, er det nødvendigt med grønne blade, der holder sammen

på buketten, og på en enkelt mørk blomst, der giver perspektiv," siger hun.

"De grønne blade er det lange seje træk med at udvikle venskaber, og de mørke blomster er der, hvor forholdene er svære, og tilliden måske går i stykker."

Mange dryp

Bente Petersen fra Holstebro er venskabskontakt til to nydanske kvinder. Hun oplever, at det kan være svært

at finde noget at tale om, når sproget er begrænset. I stedet laver de ting sammen: bager, tager på shopping og café.

I Aabenraa er en folkekirke, en frikirke og LM gået sammen om at lave "Kirkens brobyggere". Herigennem har de fået et samarbejde med kommunen om at tilbyde hjælp og danske venner til nyankomne borgere.

I Esbjerg har Kulturmøde-aftener ført to engelskspro-

gede bibelstudiegrupper med sig. Her kommer især gæstearbejdere og internationale studerende.

I Karup og Holstebro er der internationale bibelstudiegrupper, hvor fællessproget er dansk.

I Haderslev må nogle kvinder ikke komme til Kultur-møde, fordi der også kommer mænd. Derfor er de begyndt med "Kvinder møder kvinder". Allerede efter to gange har de kontakt til 15 kvinder.

Mona Naim og tværkulturel konsulent Enok Sørensen fortæller fra den internationale bibelkreds i Karup.

verden;

Flertal af norske biskopper vil vie homoseksuelle

Et flertal på otte ud af 12 biskopper i Den norske Kirke går ind for vielser af homofile.

Det blev klart på et bispemøde i oktober måned. Sagen sendes nu videre til Kirkerådet, der i december måned skal forberede Kirkemødet i Kristiansand i april 2014. Her afgøres sagen så endeligt.

De otte biskopper, der udgør flertallet, erkender, at de med deres beslutning sætter sammenholdet i kirken på prøve, og de har derfor valgt at gå knap så langt som den danske folkekirke. Konkret foreslår de derfor ikke en kirkelig vielse, men en forbønshandling for homofile par, som er blevet borgerligt viet. De ønsker heller ikke at bruge betegnelsen "ægteskab" om homofile parforhold.

De 12 biskopper er enige om, at uenigheden ikke splitter kirken eller biskopperne.

"Vi har fortsat en fælles forståelse af evangeliet, og uenigheden er ikke af en sådan karakter, at det gudstjenestelige og sakramentale fællesskab i Den norske Kirke må brydes", skriver de i en fælles udtalelse.

brs

nyhedsmail:

Modtag nyheder fra LM direkte i din indbakke.

Tilmeld dig nyheds-mailen på www.dlm.dk.

Militær bag mord i Tyrkiet

Hemmelige militærenheder er involveret i ulovlig overvågning og mord på medlemmer af Tyrkiets kristne mindretal

AF KAJA LAUTERBACH

Hemmelige tyrkiske militærenheder var involveret i mordene på tre kristne den 18. april 2007 i Malatya i det sydøstlige Tyrkiet. Det bliver bekræftet af nogle dokumenter, som er dukket op her omkring seks år inde i retssagen efter mordene.

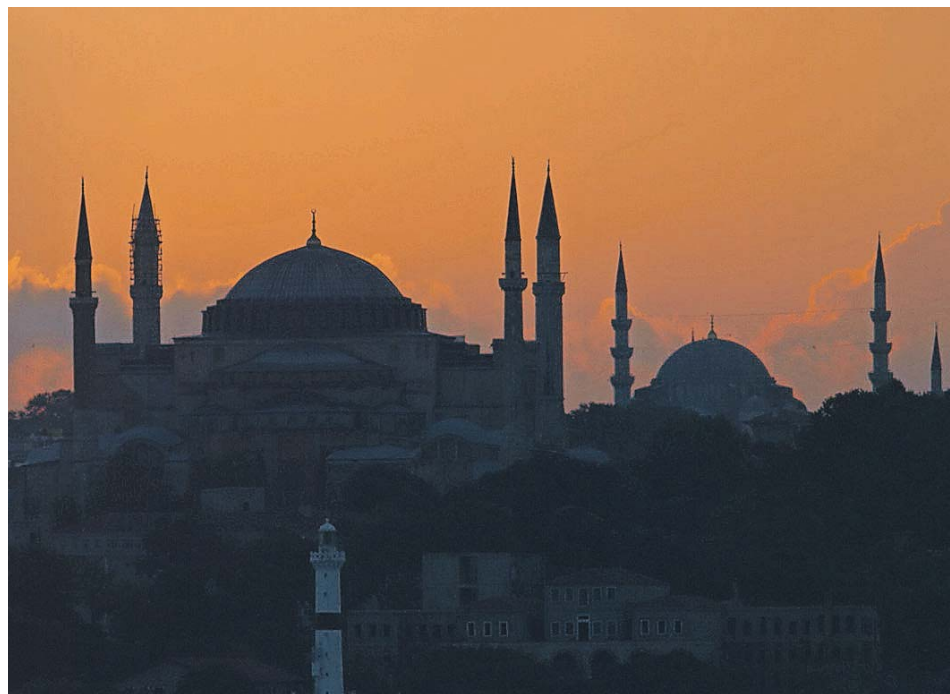
Fem mænd står anklaget ved Malatyas 3. Kriminaldomstol for at have dolket, tortureret og bagefter skåret halsen over på en tyske og to tyrkiske kristne, nemlig Christian Tilmann Geske og Necati Aydin og Ugur Yuksel.

Ulovlige aktiviteter

Ifølge det seneste anklageskrift i sagen bliver det bekræftet af nogle fortrolige efterretningspapirer, som anklagemyndigheden i Ankara har beslaglagt fra Generalstabens taktiske arkiver, og som den har overgivet til domstolen i Malatya. Det oplyser nyhedsbrevet World Watch Monitor.

Dokumenterne bekræfter også disse militærenheders ulovlige aktiviteter.

Anklager Erdal Dogan sagde, at retssagen i Malatya

Solnedgang over Hagia Sofia i Istanbul – forhenværende kirke, siden moske og nu museum.

afslører strukturer, som tidligere har tilrettelagt mordene på to andre kristne. Den ene var den italienske katolske sognepræst Andrea Santoro i februar 2006, den anden den tyrkisk-armenske avisudgiver Hrant Dink i Istanbul i januar 2007.

Falske informationer

Nogle unge blev arresteret

og anklaget for mordene.

Ifølge de dokumenter, der for nylig er blevet afsløret, stod der imidlertid nogle initiativtagerne bag dem, men de slørede deres egne identiteter ved at ødelægge bevismateriale og iværksætte smarte kampagner med falske informationer.

Det er imidlertid ikke almindeligt, at det tyrkiske

militær er direkte indblandet i mord på og forfølgelse af de kristne i landet.

World Watch Monitor har tidligere beskrevet, hvordan politiet har forpurret mord på præster og har tilbudt politibeskyttelse til forfulgte personer. Blandt andre pastor Ihsan Özbek, der medvirkede ved LM's Landsmøde i år.

Frikendt for omsorgssvigt

Missionærbørn føler sig dog svigtet af missionsorganisationer

AF BIRGER REUSS SCHMIDT

Midt i oktober blev den norske Frikirke og Norsk Luthersk Misjonssamband (NLM) frikendt ved en opsigtsvækkende retssag i Stavanger.

Sagen mod de to norske missionsorganisationer var rejst af en kvinde i trediveerne, der for mere end tyve år siden blev udsat for et seksuelt overgreb på en kostskole i Taiwan, hvor pigens forældre var missionærer.

Kvinden havde krævet en erstatning på fire millioner kroner af de to organisationer, som ejede skolen.

Organisationerne har i hele forløbet erkendt et moralsk ansvar, men ikke et juridisk, og det synspunkt gav domstolen dem ubetinget medhold i.

"Vi har forsøgt at gennemføre dette på en ordentlig måde," siger generalsekretær i NLM Øyvind Åsland.

At en ansat begår seksuelle overgreb er langt uden for det, en arbejdsgiver kan regne med og derfor holdes ansvarlig for, slog retten fast.

Kvinden, der har rejst sagen, overvejer at anke den, og flere tidligere missionærbørn føler sig svigtet af de to missionsorganisationer.

De mener, at de to organisationer bruger juridiske spidsfindigheder for at fralægge sig et ansvar, som også er økonomisk.

Generalsekretær Øyvind Åsland fra NLM kommenterer sagen sådan:

"Dette er en sørgelig og vanskelig sag. Der er ingen tvivl om, at kvinden har lidt stor overlast. Det er beklageligt. Vi har forsøgt at gennemføre dette på en ordentlig måde."

MÅL
MISSION13

Luthersk Missions Højskole
15-17. november 2013

Talere:
Lindsay Brown
Henrik Nymann Eriksen
Peter Rask

MISSION13.DK

Find flere oplysninger og tilmeld dig her!

lmu
en evig forskel i dag

kirke;

Børge Haahr Andersen; Anerkendelsen vil på længere sigt gavne DBI's afkast til studenterne og menighederne i Danmark

DBI får to lærere anerkendt som professorer

Nicolai Winther-Nielsen og Jens Bruun Kofoed er blevet godkendt af internationale bedømmelsesudvalg

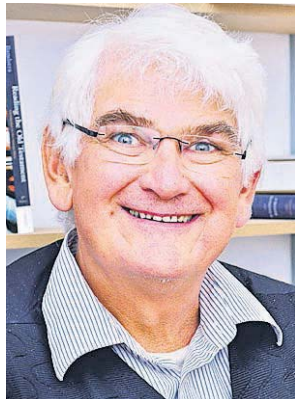
AF BIRGER REUSS SCHMIDT

Nicolai Winther-Nielsen, der er lektor på Dansk Bibel-Institut (DBI) rundede to skarpe hjørner i den sidste uge af oktober. Lørdag den 26. oktober fyldte han 60 år, og i samme uge blev han bedømt som professor i Gammel Testamente og informations- og kommunikationsteknologi.

Ud over at undervise i Gammel Testamente på DBI er Nicolai Winther-Nielsen også ekstern lektor i it-uddannelsen Persuasivt Design på Aalborg Universitet. Ugen efter opnåede den 50-årige DBI-ektor Jens Bruun Kofoed ligeledes professorbedømmelsen i Gammel Testamente.

Forskning af høj kvalitet
De to DBI-lærere er blevet bedømt af hver sit internationale bedømmelsesudvalg, der har vurderet, om deres hidtidige forskning har en så høj kvalitet, at de er kvalificerede til at søge professorstillinger, og de fik begge en enstemmig godkendelse.

Et af de tre medlemmer i Nicolai Winther-Nielsens

Nicolai Winther-Nielsen (tv.) og Jens Bruun Kofoed har begge det faglige niveau til at kunne søge professorstillinger.

bedømmelsesudvalg var professor Niels Peter Lemche, Københavns Universitet, mens professor Kirsten Nielsen fra Aarhus Universitet var med til at bedømme Jens Bruun Kofoed.

På DBI forventer man nu at opslå to professorstillinger, som de to nybedømte så har mulighed for at søge.

Får en bedre platform
DBI-ektor Børge Haahr Andersen er glad for de to bedømmelser, fordi det giver bedre muligheder for at fortsætte kampen mod den liberale teologi.

"Indtil videre er København kendt for den meget

liberale "Københavnerskole" i Gammel Testamente. Nu er vores to lærere i Gammel Testamente blevet anerkendt for at drive forskning på højeste niveau. Vi drømmer om, at København også kan blive kendt for det, DBI står for, fordi vi bliver endnu bedre til at formidle det bibelske budskab og forsvare dens troværdighed og historicitet," siger han.

Rektoren mener også, at det på længere sigt vil gavne DBI's afkast til studenterne og menighederne i Danmark.

"Vi får en bedre platform og dermed større mulighed for at blive hørt. Nu kan vi

Rektor på DBI glæder sig over, anerkendelsen af de to lærere.

tale med på samme niveau som teologerne på universiteterne i København og Aarhus. Vi står for noget vigtigt, og derfor vil vi også gerne have så mange muligheder som muligt."

En del af korsene fra Korsmarken står nu i Vedersø.

Korsmarken er flyttet

Lørdag den 2. november nedlagde Retten til Liv korsmarken ud til E45 ved Løsning. En del af korsene vil blive genopstillet ved Abortmindelunden i Vedersø.

Den meget omdiskuterede korsmark kom til at stå i seks uger, og det er længere, end man oprindeligt havde tænkt.

Vejdirektoratets fastholdte påbud om at fjerne korsene får således ingen konsekvens, og foreningen vil ikke anke den afgørelse yderligere.

"Nedtagelsen betyder på ingen måde, at vi godtager Vejdirektoratets argumenter for at erklære marken ulovlig. Vi er stadig af den opfattelse, at ulovliggørelsen af marken bunder i politisk korrekthed, ikke i de faktuelle forhold."

"Vejdirektoratets indblanding illustrerer for os at se, at det er så som så med ytringsfriheden, hvis man udtrykker en kontroversiel holdning," siger landssekretær Ellen Wibe Højlund.

Hun er meget tilfreds med, at korsmarken har vakt så megen debat og oplyser, at Retten til Liv håber at gennemføre flere aktioner, der kan holde debatten om den fri abort i live.

brs

Muslimer vil ikke have kritisk imamuddannelse

Danske muslimer er ikke interesserede i en teologiuddannelse for imamer, som domprovst Anders Gadegaard, København, har foreslået.

Ideen var at lægge uddannelsen under de teologiske fakulteter, hvilket indebærer fuld forskningsfrihed og kritisk læsning af Koranen.

Men det forslag vækker ikke genklang blandt muslimske organisationer. Islamisk Trossamfund kalder det for et umuligt forslag.

"Ingen troende muslim vil nogensinde støtte op om at betvivle Guds ord. Heller ikke på en uddannelse," siger talsmand Imran Shah til Kristeligt Dagblad og tilføjer:

"At islam skal underlægges samme gudstvivl, som man har udviklet i kristendommen – det kommer ikke til at ske. Forslaget lugter af, at man ikke har for hørt sig med de muslimske organisationer."

brs

Indre Mission støtter nyt kirkeråd

Kirkelige organisationer har generelt valgt at være pragmatiske

Indre Missions hovedbestyrelse går ind for en øget selvstændiggørelse af folkekirken og støtter derfor oprettelsen af et kirkeråd.

Det fremgår af IM's høringsvar i den debat om folkekirkens fremtidige struktur, som i øjeblikket foregår.

Den noget bemærkelsesværdige indstilling sker "i lyset af den politiske udvikling, der er kendetegnet af mindre føling med kirken og det kirkelige liv fra folketings side," står der i høringsvaret.

Indre Mission understreger også betydningen af det lokale kirkelige arbejde og de frivillige kirkelige organisationer, ligesom man ønsker at udbygge frihedstraditionerne i folkekirken.

Høringsvaret opfordrer til at sikre de kirkelige mindretal pladser i arbejdsudvalg og valgte organer i den nye struktur.

Overraskende flertal
Indre Mission står ikke alene med dette synspunkt. Blandt de kirkelige organisationer i Danmark er et

klart flertal for dannelsen af et kirkeråd, og det er noget overraskende, mener religionsforsker Marie Vejrup Nielsen fra Aarhus Universitet. Men hun har også et forslag til en forklaring:

"Under debatten er der kommet en afklaring på, hvordan folkekirken rent faktisk styres nu, og hvor megen magt og indflydelse, kirkeministeren faktisk kan have. Det kan have overrasket mange, og derfor har man rettet blikket mod et kirkeråd. Ikke fordi det er drømmescenariet, men der-

imod et pragmatisk valg, der gør folkekirken til en mere selvstændig enhed," siger hun til Kristeligt Dagblad.

Ingen svar fra LM
Luthersk Mission har ikke afgivet høringsvar. Generalsekretær Jens Ole Christensen har dog afgivet et personligt høringsvar, hvor han også går ind for dannelsen af et kirkeråd.

"Mit ideal er en kirke med mange menighedsformer, salmetraditioner og ritualer, men med enhed i den fælles bekendelse," siger han. brs

IM-valgmenighed i Favrskov

En ny valgmenighed tilsluttet Indre Missin er på vej i Favrskov nordvest for Aarhus. Det oplyser Indre Missions Tidende.

"Der er brug for en menighed her, som ud fra et klassisk kristent grundlag sætter fokus på det, som Gud har givet til mennesker gennem den historiske person Jesus Kristus, og på at han stadig viser os, hvordan vi skal leve som kristne."

Det siger Frede Ruby Østergård, Hinnerup, der er generalsekretær i Indenlandsk Sømandsmission og vil fungere som kirkens præst, indtil man får ansat en i samarbejde med Galten Valgmenighed.

Den ny valgmenighed har fået navnet Bykirken i Favrskov og er tilknyttet både Indre Mission og Evangelisk Luthersk Netværk.

brs

kronik;

Magnus Haahr Nielsen; Det er gode venskaber og tillid til en moden kristen, der har størst betydning for livet i menigheden

Dæk generationskløften til

LMBU vil være tjener for de gode og nødvendige relationer, der bærer arbejdet i Guds rige

AF MAGNUS HAAHR NIELSEN

Efter en lang fusionsproces i LM er alt børne- og ungdomsarbejde nu samlet i LMBU, Luthersk Missions Børn og Unge.

Samlingsprocessen har været udfordrende og teknisk, men perspektiverne for arbejdet er mere jordnære. I LMBU's landsledelse ønsker vi at tydeliggøre disse muligheder, og vi vil støtte og opmuntre vore mange engagerede frivillige til at tage del i dem.

Tillidsfulde relationer mellem generationer

Som en del af Guds kirke på jord er vi kaldet og frelst til en levende tro på Gud. Vi er ikke et elitefællesskab for særligt interesserede eller pæne mennesker, men et fællesskab af syndere der har ét til fælles: troen på Gud som vores far.

Han har kaldet os, givet os sit ord og til ham må vi komme i bøn og tilbedelse. Troen er levende, den er en relation, et tillidsfuldt forhold mellem Gud og hans barn, den må have næring, vokse og modnes.

Denne helt centrale virkelighed er Guds målestok og forbillede i mange spørgsmål, for livet i familien og i menigheden.

Relationen imellem de troende er det afgørende. Den formelle organisering er underordnet – det skinner klart igennem i Paulus' formaninger til menighederne.

Desværre er mange relationer brudt – i familier og i menigheder.

Mange oplever, at børn, unge, voksne og ældre kører hver deres spor med specialiserede aktiviteter og et begrænset fællesskab på tværs. Dette er uvant i NT's lære om menigheden og et uheldigt moderne påfund.

Dermed ikke sagt, at vi ikke skal holde børnemøder.

Generationerne i LM kan berige hinanden gennem samarbejde, mener formand for LMBU Magnus Haahr Nielsen. Her er vestjyske juniorledere på kursus, mens unge fra Sædding Efterskole har program for juniorerne.

Nej, børn og voksne er forskellige og har brug for hver sin formidling af Guds ord. Opgaven er at tænke det igennem på tværs og se, at arbejdet for og med børn og unge er hele menighedens arbejde.

Organisationen er stuepige i Guds rige

Relationen er det centrale, først til Gud så til mennesker, men den formelle organisering af arbejdet er ikke ligegyldig. Teologer ynder at kalde filosofien for teologiens stuepige, og på samme måde er for-

enings- og organisationsarbejdet stuepige for arbejdet i Guds rige.

I landsbestyrelsen (LB) ønsker vi, at LMBU må være denne tjener i arbejdet, en god støtte for de relationer, der bærer arbejdet.

Det i høj grad vores konsulenter, der løfter denne opgave, men i selve LMBU's organisering ligger der en række elementer, der også bidrager til, at generationerne samles, så brudte relationer kan genoprettes.

Det vigtigste element er, at arbejdet blandt unge primært er unges arbejde til unge, mens

arbejdet blandt børn er voksnes arbejde for børn.

Ved at samle det i en landsforening opstår et møde mellem generationerne.

Tydeligt er det i LB, hvor vi er samlet på tværs af alder om at lede LM's børne- og ungdomsarbejde, godt støttet af tre arbejdsudvalg, der fokuserer på hver sin aldersgruppe.

Tilsvarende muligheder er der lokalt og i afdelingerne, så der kan udvikles tillidsfulde relationer i et forpligtende fællesskab.

Opbyg relationer og tillidsforhold

Når udfordringen er at tænke det kristne børne- og ungdomsarbejde igennem i LM, må vi spørge os helt basalt:

Hvorfor mødes vi nu? Hvad vil vi med børneklubben? Hvilke udfordringer har de

unge, og hvad har de brug for? Hvordan med overgangen mellem junior- og teenklubben? Kan vi skabe en bedre sammenhæng i arbejdet?

Jeg tror, det er relationer, gode venskaber og tillid til en moden kristen, der har størst betydning for livet i menigheden.

Lad mig tage et eksempel. LMU'erne kommer sjældent i LM-kredsen eller til fælles arrangementer: Her er det mit bud, at vi først må skabe enkelte gode relationer mellem LMU'erne og LM'erne, før det brede fællesskab kan udvikles.

LM-kredsen kan opmuntre en eller to af deres

prædikanter til at fokusere deres tjeneste i den lokale LMU.

Derved får LMU'erne tillid til en moden kristen, der også kan virke som forbeder og sjælesørger. Samtidig ser LMU'erne, at kredsen viser dem omsorg, hvilket er en forudsætning for mere fællesskab på tværs af generationerne.

Tilsvarende udfordring har vi ofte mellem en børne- og juniorklubben eller mellem junior- og teenklubben, hvor for mange falder fra i overgangen.

Også her er det mit bud, at vi må styrke relationerne for at undgå dette.

Med dannelsen af LMBU har de lokale ledere en oplagt anledning for at samles og tale den lokale udfordring igennem.

Måske kan en årlig fest eller et udvekslingsprogram, hvor de ældste i for eksempel juniorklubber er sammen med teenklubben hver anden eller tredje måned, være med til at afhjælpe problemet.

Alle generationer har brug for de andre

Det er mit ønske, at LMBU må virke til, at arbejdet i LM må samle sig om gode relationer på tværs af generationerne.

Sådan at børn må opleve voksnes kærlige opdragelse. At juniorer og teenagere må ledes til et solidt fundament i nogle turbulente år. At

unge får opbakning og vejledning, så de kan modnes i tro og selv

tage del og ansvar i Guds riges arbejde, når de kaldes til dette.

Voksne har brug for unges gejst og glæde, og mon ikke de ældste i vores forsamlinger vil finde det velsignet at mærke troens bånd, der binder dem sammen med de yngre og unge i menigheden på tværs af generationerne?

FOTO: SÆDDING EFTERSKOLE

”ved at samle arbejdet for børn og unge i én landsforening opstår et møde mellem generationerne”

mission;

Daniel Burgdorf; Vi skal virkelig være taknemmelige for, at vi er vokset op med en evangelisk tone i forkyndelsen

Ungdomslederkursus i Peru

De unge er vildt positive, men mangler bibelsk forankring, oplevede LMH-lærer

AF KAJA LAUTERBACH

Offervillighed i tjenesten, nøjsomhed og taknemmelighed. Det kan kristne i Danmark lære af kristne i Peru.

Det mener lærer på Luthersk Missions Højskole Daniel Burgdorf, der var på besøg i landet fra 26. september til 15. oktober.

Et besøg hos en præst, der var flyttet til Puno ved Titicacasøen gjorde et stort indtryk på Daniel Burgdorf.

"Han er flyttet til "Udkantsperu", og det er virkelig et kæmpeoffer. Vi er magelige og snotforkælede ud over alle grænser," siger han.

"Og så skal vi virkelig være taknemmelige for, at vi er vokset op med en evangelisk tone i forkyndelsen."

Formidle mission

Perurejsen var en inspirationstur. LMH sender en gang om året en af lærerne til et af LM's missionslande – dels for at holde ydremissions-gnisten varm i lærer-

Mens Daniel Burgdorf var i Arequipa, blev hans niece Nathalie Leinum født.

kollegiet og dels for bedre at kunne formidle den til eleverne.

Ud over det blev han nogle dage ekstra på et privat besøg hos missionærparret Miriam og Rolf Leinum.

Mirjam Leinum, der er søster til Daniel Burgdorf, arbejder med administrative opgaver på Norsk Luthersk Misjonssambands (NLM) hovedkontor i Arequipa, og Rolf Leinum arbejder blandt unge i hele den evangelisk-lutherske kirke, IEL-P, i den sydlige del af landet.

Han er inspirator, vejleder

Unge ved ungdomslederkonferencen i Arequipa sammen med missionærer og volontører.

og forkynder og arbejder tæt sammen med en ansat peruansk ungdomsleder.

"Burde-agtigt"

Weekenden før Daniel Burgdorf rejste til Peru, havde han holdt bibeltimer ved Lands Ungdoms Leder Kursus i Danmark, og det første, han var med til i Peru, var

ungdomslederkursus med 25 deltagere i Arequipa.

25 unge var samlet til lederoplæring. Diego Valero er præsident for den nationale evangeliske kirke og medvirkede ved LM's landsmøde. Han og flere missionærer underviste.

LMH-læreren understreger, at han kun har 20 dages

oplevelser at basere sine indtryk og fornemmelser på, men det er hans meget klare vurdering, at de unge er "helt vildt positive".

"Men der er i den grad brug for sund bibelsk forankring. De tænker meget på at komme længere ud, men det bliver meget hurtigt "burde-agtigt" - dårlig sam-

vittighed, der driver i tjenesten," siger han.

Selvransagelse

Der er store kontraster i Peru fra indkøbscentre a la Fields til fattige slumkvarterer, og den rige vestlige verden er meget attraktiv for de peruanske unge. Det er en af de helt store udfordringer, som Daniel Burgdorf fornemmer, at de står over for.

"Image betyder meget – især for piger – ligesom for mange danske unge," siger han.

En dag var han og Rolf Leinum oppe ved statuen Cristo Blanco ved Juliaca. Hele vejen op ad bjerget var der tegn på ofringer til naturguder, og bag Kristusstatuen, hvor de mener, Kristus ikke ser dem, var der tegn på forbandelsesofringer. Den tydelige sammenblanding af traditionel naturreligion og så Jesus som den ekstra sikkerhed førte til selvransagelse.

"Hvad har vi vores sikkerhed i? Vores helt store fare er materialismen," mener han.

Ser mennesket bag rangen

Soldaterhjem vil fortælle om Jesus, selv om soldaterne kun er der få dage ad gangen

"Jeg er overrasket over den positive stemning, som soldaterne kommer med. De er altid høflige – modsat hvad man ellers hører om unge mennesker."

Det siger Kurt Nielsen, som sammen med sin kone Jette de sidste to år har været lederpar på KFUM's Soldaterhjem i Borris.

Det er et alsidigt job. De laver mad, gør rent, snakker med soldaterne og holder andagt hver aften klokken 19, har kontakt til soldatervennerne, tager ud og holder

møder og kører ud på skydebanen med kantinevognen.

Et kristent hjem

Det er afgørende for Jette og Kurt Nielsen, at soldaterhjemmet netop er et hjem. De prøver at være mor og far – dem, der er klar med en hjælpende hånd, mad, kage, plads til afslapning og hygge.

"Og vi vil gerne vise, at det er et kristent hjem," siger de.

På væggen hænger en plakat med "Ugens bibelvers". Det samme vers hænger på væggen i alle soldaterhjem i

hele landet og på bagdøren i kantinevognen

Lederparret oplever, at det giver anledning til at snakke, når soldaterne spørger til, hvad det betyder. Ikke lange samtaler, men små dryp.

Borrislejren er en skydelejr, hvor soldaterne kun opholder sig ganske få dage ad gangen. Kurt Nielsen siger, at det kan være udfordrende, når man gerne vil fortælle om Jesus, for man kan ikke bygge videre på andagten fra dagen før.

Soldaterhjemmet er den eneste velfærd i Borrislejren ud over kantinevognen. Mange kommer der for imellem skydeøvelserne – om ikke for andet så for at tage en lur i de bløde møbler.

"Nogle vælger at gå ved andagtstid, men en del bliver. Før vi kom til Borris, var vi ansat et par måneder på soldaterhjemmet i Skive,

Kunderne står i kø, når Kurt Nielsen og kantinevognen kommer ud på skydebanen.

og der oplevede vi, at nogle spurgte efter aftensangen," siger Jette og Kurt Nielsen.

Både menig og officer Soldaterhjemmet i Borris bliver brugt af alt militærper-

sonale fra menig til major. Og alle får samme behandling. Lederparret ser nemlig ikke efter stjernerne på skulderen, men mennesket bag.

En major fra Sikkerhedskontoret, der har besøgt

soldaterhjemmet, hver gang han havde vagt, kom for ny- lig med en lille gave som tak for god service.

"Det er vigtigt for mig at have et fristed, når vagten er forbi," sagde han. kl

KFUM's Soldatermission kan fejre 125 års jubilæum i 2014. Det første soldaterhjem blev indviet den 1. november 1889 i Fiolstræde 36 i København.

Arbejdet i Borris begyndte i et telt i 1903. Fra 1905 flyttede det ind i en barak, der stadig udgør en del af det nuværende soldaterhjem, der blev indviet i 1906.

Læs mere på: borrislejren.kfums-soldaterhjem.dk og www.kfums-soldatermission.dk

tro;

Arne Helge Teigen; Bibelens undervisning forbindes de mange temaer med Jesu forsoning. Det betyder også, at læren om forsoningen kaster lys over alt det andet

Andagt; Vi er Jesu forlængede arme

AF PHILIP BACH-SVENDSEN
ESBJERG

Årets høst er for længst kommet i hus, og landmændene har gjort status over udbyttet.

Johannes Døber omtalte Jesus som den, der bringer Guds høst i hus: "Han har sin kasteskovl i hånden, og han skal rydde sin tærskelplads og samle sin hvede i lade, men avnerne skal han brænde i ild, der aldrig slukkes" (Matt 3,12).

Jesus selv forbandt også høst-tid med dommens dag (se for eksempel Matt 13,24ff).

Disciplene skal høste

Men ikke altid. Ved Jakobsilden i Sykar rusker Jesus grundigt op i disciplenes (og vores) vanetænkning:

"Siger I ikke: Fire måneder tager det endnu, så kommer høsten? Men jeg siger jer: Luk jeres øjne op, se ud over markerne, de er hvide til høst. Den, der høster, får allerede nu sin løn og samler afgrøde til evigt liv, så at den, der sår, og den, der høster, kan glæde sig sammen" (Joh 4,35-36).

Så følger et direkte, udfordrende udkald til høstarbejde: "Jeg har sendt jer ud for at høste ..." (Joh 4,38)!

Dén høst er frugten af, at Jesus blev lagt i jorden som et andet hvedekorn. Udbyttet skyldes hans død i vort sted.

Forsmag på høstfesten

Men vores høstarbejde har også afgørende betydning. Meningen med vort liv er at bære frugt til Guds ære. Det sker, når Jesus får lov til at bruge os som sine "forlængede arme".

Jeg havde på et tidspunkt en kollega, om hvem det blev sagt, at han kunne få penge til at gro bare ved at putte dem i jorden.

Det er ingen skrøne, når det gælder Jesus: Han kan forvandle kolde kontanter til varmhjertede kristne. Han kan også forvandle vort vidnesbyrd til levende tro. Når vi bærer mennesker til ham i bøn, er vi med til at bringe høsten i hus.

Guds riges høstarbejde er forunderligt: Det kristne fællesskab er en forsmag på høstfesten. Så tag del i høstarbejdet, og nyd allerede nu frugten!

Korset skal være forkyndelsens kerne

Hvis forsoningen forsvinder, er forkyndelsen ikke længere et nådemiddel, hævder norsk teolog i Budskabet

AF BIRGER REUSS SCHMIDT

Kirkerne i de skandinaviske lande står i fare for at gå under, fordi budskabet om forsoningen mange steder er forstummet.

Det skriver den norske teolog Arne Helge Teigen i det nyeste nummer af *Budskabet*, som abonnenterne får tilsendt sammen med dette nummer af *Tro & Mission*.

Han mener, at ordet om korset i mange kristne sammenhænge er blevet fortrængt af alle mulige andre emner. Og det får skæbnesvanger betydning for forkyndelsen, fordi det netop er budskabet om Jesu stedfortrædende død, der gør forkyndelsen til et nådemiddel.

"Den forkyndelse, som ikke giver plads til forsoningens budskab, kan ikke regnes for et nådemiddel," skriver Teigen, der er lærer på Fjellhaug International University College i Oslo.

Artiklen *Forsoningen er central i forkyndelsen* er en af de fire temaartikler om "Kristus i centrum" i dette nummer af *Budskabet*.

De øvrige temaartikler er "Je-

Det er helt afgørende, at Jesu kors er kernen i forkyndelsen.

sus er mit et og alt" af Helene Hammer Pihl, "Moralisme eller Kristus-tillid?" af Per Westh Jensen og "Kristus-tro indebærer kristen etik" af Carsten Elmélund Petersen.

Korset med i al forkyndelse
Teigen markerer altså en klar afstand til det synspunkt, at der

prædikeres for meget om forsoningen i dag og derfor også for lidt om Bibelens øvrige temaer.

Han slår fast, at forkyndelsen om Jesu stedfortrædende død og opstandelse er og bliver det helt afgørende element i kristen forkyndelse. Fjellhaug-læreren henviser blandt andet til Paulus' formulering om, at "ordet om kor-

set" er en Guds kraft til frelse.

"Korsets budskab er et nådemiddel, fordi det giver frelse, skaber tro og nyt liv. Derfor må korsets budskab med i al forkyndelse, og det må sætte sit præg på alle de forskellige temaer, der tages op i forkyndelsen," mener Teigen.

Alt står og falder med korset
I artiklen gør Teigen det klart, at han ikke mener, at al forkyndelse skal handle om Jesu kors. Men korset må være centrum.

"I Bibelens undervisning forbindes de mange temaer med Jesu forsoning. Det betyder også, at læren om forsoningen kaster lys over alt det andet," hævder Teigen.

Han henviser til de lutherske reformatorer, der sagde, at kirken står og falder med læren om forsoning og retfærdiggørelse.

"De så, at kirken i deres samtid var nær ved at gå under. De forstod, hvad der var årsagen til det: at forsoningens budskab blev for-tiet, omfortolket eller tilsidesat. Derfor blev det så magtpåliggende for dem at genrejse forkyndelsen af forsoningens budskab."

Målet er at blive optaget af Jesus

Jesus giver os hvile og sætter os i gang med at leve et liv præget af ham

"Der kan aldrig være for meget om Jesus i forkyndelsen, men det kan forekomme på en skæv eller uvedkommende måde."

Sådan svarer Ole Solgaard, der er redaktør for *Budskabet*, umiddelbart på spørgsmålet om, hvorvidt Jesus fylder for meget eller for lidt i forkyndelsen i dag.

To tendenser

Han tror ikke, at man kan sætte tendensen for forkyndelsen i menighederne i dag på én bestemt formel.

"Jeg tror, der er mindst to modsatte tendenser, og nogle gange findes begge tendenser i samme menighed eller hos samme person. Jeg kender også begge tendenser fra mig selv," siger han.

Den ene tendens er, at man slår sig til ro i sin magelighed, for "Jesus har jo gjort alt for os". Man understreger, at kristendom handler om Jesus alene, og vi skal ingenting gøre.

"Og så bliver man liggende i hængekøjen og glemmer, at evangeliet har indflydelse på vores prioriteringer og handlinger."

Den anden tendens er, at man siger: "Det der med Jesus, det har vi hørt. Nu må vi videre."

"Så fokuserer man på alt det, vi burde gøre som kristne, eller på alt det, som Gud vil udrette gennem os. Og så erstatter man evangeliet med evangeliets ringvirkninger," vurderer han.

Behov for åndelig fornyelse
Ole Solgaard håber, at temaet om

"Kristus i centrum" tilsammen kan være med til både at give fornyet hvile i Jesus og samtidig sætte i gang med et liv, der er præget af ham. Og han mener, at nordmanden Arne Helge Teigen synspunkter i *Budskabet* også er relevante i en dansk sammenhæng.

"Jeg fornemmer, at der hos mange – både forkyndere og tilhørere – er en vis træthed over for forkyndelsen af det helt centrale i evangeliet, forsoningen. Evangeliet bliver dermed let bare en underforstået selvfølgelighed, men man er mere optaget af såkaldt aktuelle problemstillinger," siger han.

Han mener, at vi i dag trænger til en åndelig fornyelse.

"Vi må se vores behov for frelse og finde glæde i at høre evangeliet om Jesus som vores sted-

fortræder over for Gud, så vi ikke længere kan holde os i ro, men må række ud til vores medmennesker med evangeliet og med næstekærlighed. Målet må være, at vi i vores liv og i vores forkyndelse bliver så optagede af Jesus og det, han har gjort for os, at det får lov at gennemsyre vores liv, så vi afspejler hans kærlighed dér, hvor vi er."

"Jesus må være centrum for vores tro, vores forkyndelse, vores missionsengagement, ja, hele vores liv. Der, hvor Jesus ikke kommer i centrum, risikerer vi at forskyde fokus til os selv, så vi bliver optaget af vores egne moralske kvaliteter eller af vores menigheds fortræffeligheder og den forskel, vi skal gøre i verden."

brs

Tre bud på, hvad der bliver forkyndt i LM;

Kors eller hverdagsliv

- Handler forkyndelsen i LM i for høj grad om forsoningen og for lidt om det mere hverdagsnære?
- Eller bliver den ikke central nok, så evangeliet virkelig står i centrum?
- Eller er balancen helt fin?

Vi har spurgt tre af deltagerne på LM's generalforsamling, hvordan de vurderer disse spørgsmål

Kors, kød og aktualitet

AF HIDDEN HØJGAARD, AABENRAA:

I den LM-kreds, hvor jeg kommer, synes jeg, at der er en okay balance. Ved nogle af vores fællesmøder er prædikanten udfordret med et emne eller en given bibeltekst. Bestyrelsen har et markant ansvar for, at forkyndelsen kommer hele vejen rundt.

Når der skal tales sandt om frelsen og om, hvordan Gud og mennesker kan mødes – nemlig kun ved Jesu kors – så er det ikke noget, vi kan formå af os selv. Sand forkyndelse af det offer, som Jesus har bragt og er garant for, er en så dyrebar skat, at vi bør slide på vores knæ i bøn til Gud om ikke at miste den.

Forkyndelsen skal altid have Jesu kors som centrum. Og når der forkyndes om det hverdagsnære, skal samme kors være en italesat baggrundsforståelse, ellers bliver forkyndelsen kun almenmenneskelig snak, filosofi og menneskelig visdom. Forankret i Jesu kors skal forkynderen bevæge sig ind over i menneskelivets nuancerede hverdags-virkelighed og så at sige give forkyndelsen kød og aktualitet.

Må Gud hjælpe os til at blive holdt fast i det.

Prædiken med liv

AF LONE MOURIDSEN, NEXØ

Jeg er helt klart en af dem, der får mest igennem den hverdagsnære forkyndelse, og den synes jeg, at vi får meget af. Mange prædikanter er gode til at drage det med ind i forkyndelsen, ikke mindst de ældre lægprædikanter, som prædiker med deres liv. Der, hvor prædikanten brænder for ordet og det, han prædiker, oplever jeg, at der prædikes til forsoning, og at evangeliet også får lov til at stå i centrum.

Samtidig må jeg også sige, at det ofte handler om min egen "tilstand", når jeg lytter. Der, hvor jeg har bedt for mødet og kommer og lytter med et roligt sind, får jeg meget mere med mig hjem.

Når det gælder vores forkyndelse, tror jeg ofte, at det handler om, at de, der planlægger møderne, kommer med konkrete emner og tekster til prædikanten. På den måde kan de være med til at påvirke en god balance, hvor vi både kommer omkring forsoningen, og evangeliet kommer til at stå i centrum.

Der, hvor jeg kommer, oplever jeg en god balance.

Central og hverdagsnær

AF KNUD W. SKOV, HERNING

Jeg glæder mig over forkyndelsen i LM som central, helbelsk og hverdagsnær.

Oftentimes hører jeg tekstnær og hverdagsrelevant forkyndelse, som afspejler liv med bibel, bøn og Helligånds-afhængighed i forberedelsen. Der er gode, enkle hverdagsseksempler, som gør de bibelske tanker og fortællinger aktuelle. I mødet med den åndelige virkelighed udfordres mit naturlige menneske.

Jeg møder forkyndelse om livets udfordringer og tidsåndens bedrag. Samtidig afklædes jeg min facade og indre som synder, så jeg ser, jeg har brug for Guds nåde i Jesus "uden for mig", "i stedet for mig" og "forvandlende mig". At lytte til Jesu værk som centrum og rød tråd medfører dyb lovsang, hvor Jesus får ære som løn.

Jeg møder indimellem også opdragende tillært kristendom uden Guds Ånd, med uklar lov, evangeliet som en lap, mens formaningerne gøres til en pligt som en ny lov. Det bedrøver, for omvendelse og troens liv tages da for givet. Her er bøn og moden omsorg for taler og forsamling nødvendig.

24:12 ER UDE NU

KØB PÅ DET LOHSE.DK

Læs det selv. Giv det til din kollega. Giv det til din ven. Giv det til din familie. Giv det til din nabo.

Evangeliserende julemagasin med interviews, portrætter, refleksioner og meget andet.

lm LUTHERSK MISSION

Bliv tilmeldt PBS

LM's resurseteam opfordrer alle givere til at tilmelde sig **betalingsservice** – det kan ordnes per telefon – og det sparer både giver og LM for tid.

Samtidig opfordrer resurseteamet til, at man tilmelder sig en **fast giver-ordning** – hvis man ikke allerede har en.

nets

Industrivænget 40 DK-3400 Hillerød T 48 20 76 60 E dlm@dml.dk

anmeldelser;

Dejligt, at sange opfattes som salmer

AF BIRGER REUSS SCHMIDT

Jonas H. Petersen føler sig både glad og privilegeret. Den nye cd *Visions* fra *Hymns From Nineveh* har fået overstrømmende anmeldelser af de danske kritikere, og mange mennesker møder op til gruppen koncerter.

"Jeg er meget lettet og meget taknemmelig. Det har været et svært album at producere, og det har taget ekstremt langt tid," fortæller sangeren og sangskriveren, der det sidste år har brugt al sin tid på musikken og håber at kunne fortsætte med det.

Anmelderen Kim Skotte skriver i Politiken, at "det ikke er helt ved siden af at sidestille Jonas H. Petersens sange med salmetraditionen fra Kingo og Brorson."

Og det glæder naturligvis den unge sangskriver, selv om han gør en dyd ud af, at han ikke laver kristen kunst.

Kunst skal fortolkes

"Hvis man siger kristen kunst, så synes jeg, man historisk set taler om udbredelse af evangeliet. Men det er ikke mit mål som kunstner. Det er ikke et missionsprojekt, jeg har gang i. Jeg har det meget fint med, at nogle opfatter mine sange som salmer, men det er ikke noget, jeg kan tage æren for," siger han.

"Jeg kan ikke bestemme, hvordan mine sange bliver modtaget af dem, som lytter. Det vil den missionerende kunst gerne, men jeg mener, at der skal være rum til at modtagerne selv kan fortolke. Det er jo der, tingene bliver til kunst," mener han.

Så derfor fortsætter Jonas from Nineveh med at bruge både sin tro og sin tvivl, når han skriver sange.

"Særligt i det nye album stiller jeg rigtig mange spørgsmål om, hvad meningen med det hele er. Jeg tror på en mening, men oplever også tab af mening. Det er nogle af de tanker, jeg selv går rundt og bøvler med," siger han.

"Jeg vil gerne italesætte mine tanker om livet med troen. Betydningen skabes hos dem, der lytter. Derfor er det da også dejligt at blive kaldt salmedigter."

Musik og lyrik af høj klasse

CDANMELDELSE
AF KRISTIANE HUMMELMOSE

Hymns from Nineveh:
Visions
Parlophone 2013

139,95 kroner
(Bestil på www.hymns.dk.
Her kan den også købes på vinyl, ligesom den kan downloades fra iTunes.)

Det er sjældent, at kunstnere med bare perifer tilknytning til "Missions-Danmark" bliver taget seriøst af danske musikanmeldere. Hvis der er tale om et projekt, hvor salmebogen er involveret, vil Kristelig Dagblad måske lave en notits, men mere opmærksomhed bliver det sjældent til.

Så meget mere bemærkelsesværdig er derfor den bølge af skamros, pladen *Visions* fra Jonas Haahr Petersens projekt *Hymns From Nineveh* bredt har modtaget på det seneste. En anerkendelse, der er fuldt fortjent.

Både det musikalske håndværk og de kunstneriske ambitioner er i en klasse, som meget få andre kristne

kunstnere kan matche.

Tekstmæssigt kredser pladen om syner og billeder, hvoraf en stor del trækker tydeligt på Jonas' kristne tro samt på passager fra Bibelen. Der refereres både til Jesu opvækkelse af den døde pige, hans møde med Djævelen på templets tinde samt til episoden, hvor han skriver i sandet.

Sange som *Everything we see will turn to dust*, samt *I see these things happening* rummer desuden et utalt opstandelseshåb.

Alligevel er det vigtigt at betone, at *Hymns From Ni-*

neveh ikke er tænkt som et evangeliserende projekt, men et kunstnerisk projekt fra en kristen sanger.

Teksterne er flertydige, kunstneriske og ofte fragmenterede. Beskrivelsen af relationer, jeg som kristen lytter tolker som værende mellem Gud og menneske, kan af ikke-religiøse lyttere opleves som meningsfulde billeder på rent menneskelige relationer.

I interview gør Jonas desuden meget ud af at lukke sine tekster op for en mangfoldighed af tolkninger, og dette er naturligvis endnu

en årsag til den positive modtagelse bredt set.

Musikalsk er de mange særpregede instrumenter lagt på hylden, ligesom inspirationen fra neo-folk er nedtonet.

Visions' kendetegn er i stedet storladne motiver og flader fra rene klingende el-guitarer, en lækker produktion, der leger med effekter og rum, samt en dygtig forfatter, der i sine skift mellem fuldregister og falset stadig fremstår særdeles ekspressiv.

Hvor disse kendetegn peger i retning af bands fra årtusindskiftet som Coldplay, Travis og Saybia, har pladens stryger- og vokalarangemeter tydelige hints til henholdsvis The Beatles og ABBA.

Allervigtigst ligger der under denne flotte produktion en sangskrivning af virkelig høj klasse.

Kristne lyttere, der ønsker at blive intellektuelt, åndeligt og kunstnerisk udfordret vil få stor glæde af denne udgivelse, men er ønsket en mere direkte, opbyggelig troslære sat på musik, er der mange udgivelser fra Refleks musik, der rammer mere præcist.

Vigtig viden, men unuanceret tilgang

BIGANMELDELSE
AF PETER KARLSKOV-
MORTENSEN

Mikkel Vigilius:
Udvikling eller skabelse
LMH's elevforening 2013
I kommission hos Forlagsgruppen Lohse

216 sider – 199,95 kroner

Når noget råbes højt og mange gange, kan det til sidst lyde overbevisende. Når det, der råbes, tilmed oftest er den stærkt forsimplede version af en kompleks videnskab, er grundlaget lagt for gedigen vildledning.

I den sammenhæng er evolutionslæren blot ét eksempel på noget, som mange har en mening om uden at have nogen reel viden.

I sådan en verden er det godt, når nogle kan trække i nødbremsen. Når kejseren ikke har noget tøj på, så har vi brug for en dreng, der kan råbe. Derfor er det også godt, at der udgives bøger om evolution og skabelse, der viser, at videnskaben ikke altid skal tages så højtideligt, som den ofte fremstilles i medierne.

I den forbindelse udgiver Mikkel Vigilius nu sit bud på en bog i denne genre.

Bogen er i to dele. Første del gennemgår den efterhånden klassiske række af

argumenter mod udviklingslæren. Denne del giver et fint overblik over ting, der ikke kommer frem i medier eller i folkeskolens grundbog i biologi.

Anden del er efter min mening bogens største styrke. Den er en direkte troslære og handler om mennesket som skabt i Guds billede, det tabte paradys, frelsen og håbet om en ny himmel og jord. Her er forfatteren på hjemmebane, og det mærker man. Jeg har ikke set andre bøger om udvikling og skabelse, der i den grad har lagt vægt på dette emne, men jeg er glad for, at der nu er en, der gør det, for set fra en kristen synsvinkel, hænger disse ting uløseligt

sammen.

Når det er sagt, må jeg dog også nævne to ting, jeg ærgrer mig over.

For det første: Bogen er ensidig og unuanceret – og det i en grad, så bogen ikke kan tages seriøst af andre end dem, der i forvejen er enige i dens konklusioner. Forfatteren ser kun på de ting, der passer i hans eget syn på sagen. Det til trods tøver han ikke med at undres over, at alle andre ikke kan se den indlysende logik i hans fremstilling, eller han siger direkte, at de, der mener noget andet, simpelt hen bevidst vil vildlede.

Jeg er bange for, at mange af den grund vil have svært ved at tage alle de i øvrigt

vigtige pointer seriøst.

En mere objektivt og nuanceret tilgang kunne måske være gavnlige – især hvis bogen skulle være en, som man kunne give til sin ikke kristne nabo, eller hvis det skulle være en bog, som gymnasieeleven kunne have glæde af i biologitimen.

For det andet: Når forfatteren fremsætter alternative hypoteser om, hvordan tingene er foregået, er det flere gange med argumentationen "meget tyder på at ..."

Øv, må jeg indrømme, at jeg tænker. Læseren, der gerne vil blive lidt klogere, kan ikke bruge "meget tyder på ..." til noget som helst.

Hvis der er noget, der tyder på et eller andet, ville

det være rart at høre lidt nærmere. Det kan man ærgre sig over – eller man kan vælge at læse det som en "cliff-hanger" og så glæde sig til, at forfatteren kommer med en toer.

debat;

Tove Videbæk; Jeg tolker ikke de 16.000 kors som en kritik af 16.000 kvinder. Snarere som en kritik af os som samfund

Debat er spalten, hvor læserne kan komme til orde og er dermed alene udtryk for skribentens egen holdning. Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte indlæg, der fylder mere end 2.000 anslag inklusive mellemrum.

» Klip; 16.000 kors udfordrer til at tænke nyt

AF TOVE VIDEBÆK
I KRISTELIGT DAGBLAD

Bølgerne er gået højt i debatterne om de 16.000 hvide kors, som foreningen Retten til Liv har placeret på en mark ud til motorvej E45 ved Hedensted.

De 16.000 kors fortæller, at der er 16.000 børn, som i løbet af et år i Danmark ikke fik lov til at se dagslyset. Mon ikke alle kan være enige om det?

Korsene vidner også om, at 16.000 kvinder så abort som den eneste udvej i en meget svær situation, som

de ikke kunne overskue. 16.000 kvinder, der måske ikke fik den hjælpende hånd, de behøvede. Hvad enten vi kan lide det eller ej, så vidner de 16.000 kors om et problem; et dilemma, som vi er nødt til at forholde os til.

Jeg tolker ikke de 16.000 kors som en kritik af 16.000

kvinder. Jeg ser nærmere de 16.000 kors som en kritik af os som samfund: Er det rimeligt, at den eneste mulighed, vi tilbyder en uønsket gravid kvinde, er, at vi vil hjælpe hende med at tage hendes barns liv?

Kunne vi ikke forsøge at finde andre alternativer?

» Klip; Unge er ikke oprørere

AF PETER NORD HANSEN
INDRE MISSIONS TIDENDE

Jeg tror, at vi i Indre Mission sidder lidt fast i et forældret billede af de unge, og jeg tror, det skader forholdet mellem generationerne. Måske er det noget af grunden til, at så få stiller sig til rådighed som medvandrere for de unge.

Vi tror, at de per definition er i opposition og har brug

for at gøre op med forældrene. Vi forestiller os, at de på forhånd forkaster erfaringer og ikke gider høre på os, der er lidt ældre.

Vi forstår unge i lyset af ungdomsoprøret og har måske ikke helt opdaget, at ungdomsoprøret ligger meget langt væk for unge i dag.

Unge er ikke nødvendigvis oprørere. De har ikke behov for at forkaste og gå en helt anden vej end forældrege-

nerationen. Men de vil gerne forstå. De vil gerne støttes og vejledes. De oplever, at det er godt at følges med mere erfarne kristne og lytter gerne til deres erfaringer og overvejelser.

(...)

Unge og ældre kristne kan have svært ved at forstå hinanden. Der er stor forskel på, hvad vi mener om sange, musik, mødeform og meget andet.

Men netop derfor har vi

meget at give hinanden. Vi kan berige hinanden ved at tale sammen om det, vi tænker og oplever som kristne.

Derfor er det vigtigt, at forældre- og bedsteforældregenerationen ikke trækker sig, men tværtimod stiller sig til rådighed for at følges med de unge.

Peter Nord Hansen er vicegeneralsekretær i Indre Mission.

» Klip; Selvdyrkelse

AF MIKKEL VIGILIUS I BOGEN
"DJÆVELENS ÅND OG TIDENS ÅND"

Det er værd at bemærke, at Karen Blixens dyrkelse af Djævelen i ringe grad havde karakter af bønner, ofringer og religiøse handlinger. Hun dyrkede ganske enkelt Djævelen ved at dyrke sig selv. Hun dyrkede "denne verdens gud" (2 Kor 4,4), men hun dyrkede ham ved at vende sig mod og dyrke denne verdens liv.

Alt handlede for hende om at suge det maksimale ud af livet. Hendes livsmål var at realisere sig selv, sit potentiale, sine muligheder, sine lyster og sine drømme fuldt ud. Hun ville skabe sig selv et navn, få ære af mennesker og få så megen san-

selig nydelse ud af livet som muligt.

Det var hendes djævelsdyrkelse.

Som kristne burde vi ikke undre os. Netop sådan beskriver Bibelen jo det liv, som leves i pagt med og behersket af Djævelens ånd. Det er et liv, hvor enhver søger sig selv, sin egen ære, sin egen nydelse, sin egen succes (Mark 7,22; Gal 5,20; Fil 3,19; 2 Tim 3,1-5; Jak 3,14; 2 Pet 2,10).

Karen Blixen gik længere end de fleste i sin direkte kontakt med Djævelen. Hun sluttede pagt med ham og gjorde derefter mange erfaringer med, at han var og virkede i hendes liv. Men det skete ikke ud af det blå.

Vejlen var banet i hendes sind på forhånd. Hun havde i en ung alder sat sig for, at

hendes liv skulle være en succes. Det skulle ikke være ordinært og gennemsnitligt, men storslået. Hun ville realisere sig selv fuldt ud, nå toppen og vinde respekt fra andre. Det ville hun! Det var hendes livs ønske og mål og det, hun satte alt ind på. Netop derved var vejen banet i hendes sind for Djævelens ånd.

Det er tankevækkende at læse, hvordan Satans Kirke i USA præsenterer deres tro og religion: "Satanisme handler om at sætte dig selv i centrum for din verden. Du må lære dig selv at kende: Hvad brænder du for, og hvad er dine talenter? Når du ved det, må du målrettet søge at opnå noget på disse områder. Satanisme er en naturlig udfoldelse af din egen personlighed."

Karen Blixen sammen med sin bror Thomas Dinesen.

"Så hvis du gerne vil ud-brede satanisme, så er døren vidt åben: Kend dig selv, realiser dig selv, og vind respekt fra de folk, som det er værd at blive respekteret af"

leder;

Brug din stemme

KRISTENDOM OG POLITIK kan ikke adskilles, men de må for alt i verden heller ikke blandes sammen.

Det er sådan, vi normalt tænker i den lutherske kirke med afsæt i Luthers lære om de to regimenter.

Gud og kejseren skal have hver sit, og vi skal ikke gøre vores politiske standpunkter til norm for andre.

Derfor kommer LM's ledelse heller ikke med politiske udtalelser, vi diskuterer ikke politik til vores møder og gudstjenester, og vi giver ikke plads for egentlige politiske debatindlæg i Tro & Mission.

MEN DET BETYDER langtfra, at politik er et ligegyldigt eller mindreværdigt område for en kristen.

Gud har givet os tre store befalinger:

Kulturbefalingen, hvor vi pålægges at opfylde og underlægge os jorden (1 Mos 1,28ff). Her er fokus i høj grad at værne om både vores medmennesker og Guds skaberværk.

Dernæst *næstekærlighedsbudet*, hvor vi pålægges at elske Gud og vores næste (Mat 22,34-40).

Endelig *missionsbefalingen*, hvor vi pålægges at ud-brede evangeliet til alle mennesker (Mat 28,18-20).

Alle disse befalinger har fokus på vores medmennesker. Missionsbefalingen fastholder evigheds-perspektivet, og derfor er den også den vigtigste for den kristne menighed. Det betyder langt fra, at de to andre er ophævet, men dem kan vi jo varetage i alle mulige forskellige menneskelige relationer.

VI HAR ET meget klart ansvar for vores medmennesker og også for deres liv her og nu. Det er vi hver især udfordret til at udmønte i vores hverdag med de relationer, vi står i.

Men fordi politik handler om, hvordan vi bedst muligt indretter vores fællesskab som medmennesker, så har vi som kristne også et klart politisk ansvar.

Det må vi tage alvorligt, og det udfordrer os til at overveje, hvordan vi vil føre dette ansvar ud i livet.

Vi skal ikke alle være politikere, men det er vigtigt for vores land, at der er personer med kristne grundholdninger, som søger politisk indflydelse og konkret lader sig stille op til folketing, regionsråd, byråd, institutionsbestyrelser med videre.

Vi må hver især overveje, hvordan vi bedst forvalter vores ansvar for vores medmennesker, og det vil kun være de færreste, der skal bruge alle deres kræfter på en partipolitisk indsats.

Den absolut mindste fællesnævner for vores politiske ansvar må imidlertid være at tage del i demokratiet ved at afgive vores stemme, sådan som vi får mulighed for det ved kommunal- og regionsvalget tirsdag den 19. november.

Så brug din stemme til gavn for din næste! Og respektér, at nogle af dine medkristne bruger deres stemme på en anden måde, end du gør.

Birger Reuss Schmidt
ansv. redaktør

tro &
mission

inspiration | nærvær | holdning

Sensommernyheder
fra Forlagsgruppen Lohse

DOUGLAS E. ROSENAU
Bedre sex - og mere af det
En håndbog til sexlivet

Bogens praktiske vejledning og mange øvelser har som formål, at vi må smage den velsignelse, Gud har lagt ind i sexlivet - og få hjælp og gode råd, når sex er en udfordring frem for en nydelse.

»Gode tanker, indsigter og råd til, hvordan man får et kærligt, tilidsfuldt og givende ægteskab [...] Det er ifølge forfatteren bare om at komme i gang!«
Kristeligt Dagblad

472 sider
349,95

Brug den som bryllupsgave
- eller øg lidenskaben i dit eget ægteskab!

Længsel
Feltpræst i Afghanistan skriver om menneskets gudslængsel
Thomas Østergaard Aallmann

Anno Gratiae
Andagtsbog til kirkeåret (2. tekstrække - 365 dage)
Robert Bladt

Vilja får hjælp
Skøn børnebog til 2. kl. +
Torhild Moen

Lohse | LogosMedia | Credo | Fokal | Kolon | Refleks
Forlagsgruppen Lohse - Tlf. 75 93 44 55

mindeord;

Torben Agerbo er ikke blandt os mere. Jesus hentede ham hjem torsdag den 3. oktober 2013, 76 år.

Torben trådte sine barne-sko i Spjald, Vestjylland.

Som ung kom han til LMH i Hillerød, og efter endt sol-datertid blev han postbud i Birkerød, hvor han mødte sin Ingelise. De blev velsig-

net med en børneflokk på fem. Den ældste omkom i en tragisk ulykke kun 25 år gammel.

Sammen drev Torben og Ingelise en planteskole, der blev besøgt af kunder fra store dele af Sjælland. De var begge faste mødedeltagere i Lærkerøden/Ullerød og ved arrangementer på

LMH. Torben havde en stor kærlighed til og viden om forholdene i Israel.

Siden Ingelises død i 2011 levede Torben tilbagetrukket med en åben bibel i Guds nærhed.

Med Torben Agerbo har både familie og LM mistet en trofast forbeder.

Torben blev begravet fra

Ullerød Kirke torsdag den 10. oktober. Torben Ebbesen talte ud fra Rom 1,8 og Sl 23.

Efterfølgende var der et meget berigende minde-samvær i menighedslokalet. Æret være Torbens minde.

Aase Brejner
på vegne af venner og
bibelkreds i Hillerød

Lærere og pædagogmedhjælpere søges

Til januar og marts 2014 er et par lærerbarselsvikarstillinger ledige i Herning. Bl.a. matematik i udskolingen og mellemgruppen er i spil, men der er flere mulige fagkombinationer.

Ansættelse sker efter overenskomst med FM og LC.

Desuden søges 2 deltidspædagogmedhjælpere 50-70 % med tiltrædelse ca. 1. marts til at indgå i vores børnehave, førskolegruppe og SFO.

Ansøgeren må være i overensstemmelse med skolens kristne holdning og aktivt arbejde for denne.

Oplysninger og ansøgning til Thorkild Bjerregaard senest 18.11.2013. (Tlf. 24 45 61 97)

Midtjyllands kristne Friskole

Brændgårdvej 4, 7400 Herning
www.mkf.dk - TB@mkf.dk

Supermarked på skolen 15. nov.

I år fejres, at der har været supermarked på MkF i 40 år - så kom og vær' med til en særlig fest fra kl. 14.

Der går 490 elever på skolen i 0.-10. kl. - tosporet afdelingsopdelt skole - ca. 60 ansatte - gode undervisningsmaterialer - IT indgår som en væsentlig del af undervisningen - i 2014 planlægges en større renovering af indskoling og børnehave - Faste arbejdspladser til lærerne planlægges fra august 2014.

nyhedsmail;

Modtag nyheder fra LM direkte i din indbakke.

Tilmeld dig nyheds-mailen på www.dlm.dk.

Eilat og Petra: Bibel- og badeferie 20.-27. feb.
Sol, strand og snorkling i Det røde Hav. Klippebyen Petra. Bibeltimer hver formiddag.

Israel: Påskerejse 13.-21. apr.
Der er en særlig stemning i Israel i påsken. Oplev Jesu sidste uge sammen med valfartende kristne fra hele verden.

Find rejsebeskrivelsen på:

7592 2022
fxr@felixrejser.dk

Studentersekretær til Cambodja

Vil du være med til - sammen med et internationalt team - at udvikle en national kristen studenterbevægelse i Cambodja? Herunder udruste og vejlede de nationale ledere og medarbejdere - og præge morgendagens kristne ledere i landet.

På nuværende tidspunkt er der to nationale medarbejdere, og der arbejdes på at finde flere potentielle medarbejdere og bestyrelsesmedlemmer.

Målet er, at de nationale ledere skal lede deres egen bevægelse i år 2015 efter en årrække under internationalt lederskab, og det internationale team skal så fungere som partnere og rådgivere for den nye nationale ledelse.

Stillingen ønskes besat fra sommeren 2014, men med et 10 ugers forberedelseskursus i England fra april 2014. Det første år vil blive brugt på at lære khmer.

Fri bolig samt løn og ansættelse efter LM's vilkår og gældende regler. LM tilstræber at tilrettelægge relevante opgaver for en eventuel ægtefælle.

Læs mere på dlm.dk/stilling-som-missionaer
Spørgsmål stiles til:
missionskonsulent Reidar Puggaard Poulsen
rpp@dlm.dk / 48 20 76 86

Ansøgning sendes til:
internationalejobs@dlm.dk

Tjek LM's hjemmesider:

www.dlm.dk

www.lmu.dk

www.lm-kids.dk

www.facebook.com/dlmdk

Brugte frimærker
LM's frimærkecentral

v/ Jesper Thomsen
Septembervej 99
2730 Herlev
E-mail: je.th@mail.dk

søhøjlandets murerfirma
www.søhøjlandetsmurerfirma.dk

Børnehaveklasseleder

Haderslev Kristne Friskole

Haderslev Kristne Friskole søger en ny børnehaveklasseleder fra 1. januar 2014.

Vi søger en engageret medarbejder, der kan og vil indgå i et tæt samarbejde med forældre og skolens øvrige ansatte og være med til at skabe rum og rammer for, at eleverne i 0. klasse kan få en god social og faglig udvikling.

Haderslev Kristne Friskole har netop påbegyndt byggeriet af en ny indskolingsafdeling. Og den nye børnehaveklasseleder kan være med til at sætte sit præg på indretningen af lokalet.

Vi forventer, at du:

- er i overensstemmelse med skolens kristne holdning og aktivt arbejder for denne
- har øje for det enkelte barns trivsel og læring
- er aktiv og initiativrig
- er faglig dygtig
- vægter forældresamarbejdet højt

Vi kan tilbyde:

- et engageret kollegafællesskab
- gode faglige og personlige udviklingsmuligheder
- mulighed for at være med til at videreudvikle vores børnehaveklasse
- helt nye lokaler fra sommeren 2014
- ansættelse efter overenskomst mellem finansministeriet og LC.

Haderslev Kristne Friskole har ca. 200 elever fordelt fra 0. kl. - 9. klasse. Skolen er en kristen skole på evangelisk-luthersk grund. På skolen er en god blanding af unge og erfarne medarbejdere ansat.

Ansøgningen skal være skolen i hænde senest fredag d. **22. november 2013**.

Ønsker du yderligere oplysninger, eller gerne vil se skolen, inden du søger, er du velkommen til at kontakte skoleleder Finn Sørensen, 29 26 31 86

Haderslev Kristne Friskole
Louisevej 7
6100 Haderslev
Tlf.: 74 52 99 94

Haderslev Kristne Friskole ligger centralt placeret i byen tæt ved busstation. I Haderslev bor ca. 20.000 indbyggere, og byen er dermed en af Sønderjyllands største. Byen ligger i et meget naturskønt område og har et righoldigt udbud af fritidstilbud til børn og voksne.

portræt;

Tanya Hyldgaard Fomsgaard; Det gik ikke godt, når jeg selv ville prøve at styre mit liv. Men nu vil jeg gå Guds veje og holde mig til Jesus og hans planer

Fra kaos til tryghed

Lang omvendelsesproces til nyt liv med Jesus

AF OLE SOLGAARD

Mødet med Jesus har ændret livet markant for 24-årige Tanya Hyldgaard Fomsgaard. Men omvendelsesprocessen varede otte år. Hun oplever i dag en stor tryghed i at lade Jesus påvirke hendes hverdag.

Startskud på teenlejr

Som 13-årig blev Tanya Hyldgaard Fomsgaard af en kusine inviteret med på en af Indre Missions Unges (IMU) teenlejre. Selv havde hun intet kendskab til den slags. Og hun gjorde sig slet ingen tanker om Gud og tro. Hun var bare med for hyg-gens skyld.

Alligevel fik hun på den lejr et skelsættende møde med Jesus. Under en gudstjeneste sagde sangteksterne hende pludseligt noget, og hun mærkede en varme i sig, som hun sammenligner

med en forelskelse. Hun gik til forbøn uden at vide, hvad det var. Den dag blev startskuddet på en lang kamp.

Hverdagene derefter blev ikke nemme. Hendes hjem var ikke just præget af varme og tryghed, og en bibel var ildeset. Så hun levede ret stille og alene med sin spæde tro. De efterfølgende somre deltog hun dog på teenlejre.

Som 18-årig flyttede Tanya Hyldgaard Fomsgaard hjemmefra og kom med i IMU i Svendborg. Her lærte hun mere om Jesus. Alligevel levede hun med egne ord et "dobbeltliv", som var præget af vilde fester og skiftende kærestes. Hun levede et kaotisk liv uden mål og grund, fortæller hun.

Livet blev lagt om

Det afgørende vendepunkt skete på Børkop Højskole i foråret 2010. Her var der venner, der forholdt sig til

"Det var afgørende for mig at blive undervist og vejledt i, hvad der står i Bibelen, og hvad det konkret indebærer for mig," siger Tanya Hyldgaard Fomsgaard.

undervist og vejledt i, hvad der står i Bibelen, og hvad det konkret indebærer for mig," beretter hun.

I den fase havde det stor betydning for hende, at der var kristne forbilleder, hun kunne spejle sig i. Kammerater, der havde mere troserfaring, og som viste, hvad livet med Jesus indebærer, for eksempel i forhold til kærestes.

Lever og ånder frit

"Nu har jeg fundet trygheden i at leve sammen med Jesus. Jeg stoler på, at han

har taget min synd. Så jeg kan leve og ånde frit. Jesus er hos mig, og der er en evighed i sigte," siger hun med overbevisning.

"Jeg ærgrer mig over, at synden fik lov at ødelægge så meget for mig undervejs. Det gik ikke godt, når jeg selv ville prøve at styre mit liv. Men nu vil jeg gå Guds veje og holde mig til Jesus og hans planer."

Selvom der også er mørke dage indimellem, føler Tanya Hyldgaard Fomsgaard sig tryk og velsignet af Gud. Og hun glæder sig over, at hun som bonus har fået et bedre forhold til sin familie, og at hendes mor nu også er kommet til tro på Jesus.

Tanya Hyldgaard Fomsgaard, der er lærerstuderende, er med i LM-frimegheden Kirken ved Søerne i Silkeborg. Hun er gift med Allan Hyldgaard Fomsgaard, og de venter nyt liv i huset til januar.

hendes situation og hendes dobbeltliv, som hun måtte bryde med.

"Det blev en slags gennemvendelse, hvor Jesus for

alvor indtog mit hjerte. Jeg afbrød forholdet til en ikke-kristen kæreste, og mit liv blev helt lagt om. Her var det afgørende for mig at blive

9 skarpe;

1 Hvilken aktivitet nyder du mest?

Jeg kan godt lide at lave mad. Gerne noget, der er lidt besværligt, og hvor jeg for eksempel lærer en ny tilberedningsmetode, som jeg så kan bruge i hverdagsmadlavningen. Jeg kan godt lide at eksperimentere lidt.

2 Hvilken aktivitet hader du?

Jeg kan ikke lige komme i tanke om en aktivitet, jeg hader. Jeg synes for eksempel, det er o.k. at gøre rent og rydde op. Jeg har det godt med systemer.

3 Hvad siger din familie, at din fremherskende egenskab er?

At jeg er et snakkehoved, men det er nok fordi jeg elsker at diskutere alverdens små og store spørgsmål.

4 Hvilke tv-programmer satser du mest på at se?

Bonderøven. Det er et virkelig hyggeligt og romantisk program, og jeg kan utrolig godt lide nørder. Frank kan så sidsygt mange ting, som ingen andre kan. Jeg synes, hans begejstring er spændende, og det, han gør, er så ekstremt, at vi andre ikke får dårlig samvittighed over, at vi ikke kan det samme.

5 Hvordan har du det med at påtage dig ansvaret som LMBU-formand?

Grundlæggende er jeg en person, som søger indflydelse og ledelse de steder, hvor jeg er. Men jeg tænker da nogle gange, at det er en overvældende opgave. Jeg er rigtig glad for samarbejdet med de ansatte og mange frivillige. LMBU er ikke en enmandshær!

Noget af det, der har formet mig mest som person, har været at være grøn spejder. Det var bare ti års projekt- og lederuddannelse.

Navn: Magnus Haahr Nielsen
Alder: 24 år
Bopæl: København
Job: Arkitektstuderende

Anledning:
Har været formand for LMU under fusionsprocessen med LM Kids og er nu formand for LMBU. Forfatter til artiklen på side 8.

Magnus Haahr Nielsen
bager vafler ved LULK
2012.

FOTO: KAJA LAUTERBACH

6 Hvad er du optaget af lige nu?

Jeg synes, det er vildt spændende, hvordan processer foregår både i samfundet og i foreninger. Hvilke underlæggende idéer der giver udslag for beslutninger, og hvordan man tilrettelægger et forløb, der fører til beslutninger og reel handling.

7 Hvad er din bedste oplevelse som formand for LMU?

Der er mange ting. Det var en stor opmuntring at være på landsmøde, hvor jeg oplevede, at nogle af de tanker om mere samhørighed mellem generationerne, som vi har i LMU, blev hørt.

8 Hvad er din værste oplevelse som formand for LMU?

Jeg har kun været med i et års tid, hvilket har været ganske positivt. Hvis jeg skal finde noget, vil det være den formidlingsbarriere, der er mellem landsledelsen og de lokale LM'ere. I fusionsprocessen ville jeg ønske, at vi tidligere havde fået formidlet visionerne klart ud. Debatten druknede nok i spørgsmålets kompleksitet.

9 Hvad synes du, er den største udfordring for LM lige nu?

Vi har rimeligt mange udfordringer, og de fleste handler om, hvordan vi er kristne i et mere og mere afkristnet samfund.

Hvordan driver vi mission? Hvordan beskytter vi kommende generationer mod tankestrømningerne i verden omkring os? Hvordan værner vi familien og den kristne etik?

bagvendt;

Bagvendt bliver skrevet på skift af efterskoleforstander Rasmus B. Houler, missionær Anne-Lene Olofson og medicinstuderende Amalie Bach-Svendsen

Skelettet i skabet

AF AMALIE BACH-SVENDSEN
AARHUS

Den anden dag fik jeg et skelet. Eller, et halvt et i hvert fald. Da jeg

skulle transportere det hjem på cyklen, tænkte jeg på scenariet, der ville udspille sig, hvis jeg kom til at tabe knoglekassen i Netto, og der fløj et kranium og hele molevit-ten ud på gulvet foran de andre kunder. Jeg smilede for mig selv, mens jeg gik der og passede godt på, at indholdet i kassen ikke virkelig skulle få lov til at overraske alt for mange.

Helskindet hjemme fandt jeg en

plads i skabet til mr. Skelet.

Sådan en anelse mere sprogligt overført – så er det noget rod med de skeletter i vores skabe. Vi gemmer dem længst muligt væk fra andre mennesker. Efterhånden som de ligger der, kan det være, at vi selv også glemmer dem. Det kan være den aften, du fik lidt for meget at drikke. Dengang du bagtalte frøken alt-for-god-til-os-andre. De mange gange, du træder

for hurtigt på speederen – og ja, selvfølgelig er grunden, at du ville gøre tante Oda glad ved at nå hendes fest. Alle for samvittigheden mere eller mindre mærkbare synder, som bliver pakket væk.

Bibelen taler om, at vi skal bekende vores synder for hinanden. Tør du det? Jeg tror ikke, at Bibelen taler om at smide kranier i hovedet på den første og den bedste i Netto – men der lig-

ger noget velsignet i at fortælle en fortrolig om nogle af de ting, vi har fejlet i. For så bliver det virkelig for os. Og vi ser, at vi har brug for hjælp.

Måske finder vi også ud af, at der bag de fine smil i missionshusene gemmer sig virkelige mennesker, som har det til fælles, at de har brug for en frelser.

Måske du skulle være med til at lukke op for skabet?

Tro & Mission, Industrivænget 40, 3400 Hillerød

POST
DANMARK
ID-nr. 42591
Maskinel Magasinpost
Udbringes senest
lørdag d. 9. november 2013

lm
LUTHERSK MISSION
tro & mission
inspiration | nærvær | holdning
20 | 8. november 2013
Årgang 113

LMBU opfordrer til, at generationskløften bliver dækket til, sådan at der bliver mere samarbejde og samspil mellem børn, juniorer, teenagere, unge og voksne i LM

Generalforsamling:
LM's generalforsamling pålagde sig selv en pause på fem år, når det gælder strukturbat – med mindre "der sker uforudsete ting". I stedet skal fokus være på LM's åndelige arv

Tanya Hyldgaard
Fomsgaard fra Silkeborg har fundet trygheden i at leve sammen med Jesus

Jette og Kurt Nielsen er soldaterhjemsledere i Borrislejren. De ønsker, at det skal være et kristent hjem

Lone Mouridsen fra Nexø fortæller, at hun er en af dem, der får mest ud af hverdagsnær forkyndelse

15

9

11